

Střednědobý výhled rozpočtu Kraslic

s analýzou financí a ratingem

Obsahuje:

- ✓ analýzu financí města uzavřenou ratingem dle Cityfinance
- ✓ uvedení silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení financí (SWOT analýza)
- ✓ očekávané **dopady opatření vlády proti COVIDU-19** na daňové příjmy města
- ✓ dopady **zrušení superhrubé mzdy od roku 2022**
- ✓ **výhled** a stanovení finančního potenciálu samosprávy **od roku 2021 do roku 2025**
- ✓ doporučený **strop bezpečné zadluženosti**
- ✓ pravidla rozpočtů pro stabilitu financí
- ✓ doporučení

OBSAH

ÚVOD	2
VYBRANÉ POUŽITÉ TERMÍNY.....	3
<i>Počet obyvatel</i>	3
<i>Počet žáků.....</i>	3
<i>Počet zaměstnanců.....</i>	3
<i>Saldo rozpočtu</i>	3
<i>Provozní saldo.....</i>	3
ANALÝZA FINANČNÍHO ZDRAVÍ.....	4
ANALÝZA.....	4
<i>Počet obyvatel</i>	4
<i>Počet zaměstnanců.....</i>	5
<i>Počet žáků.....</i>	5
<i>Saldo rozpočtu</i>	7
<i>Celkové příjmy a výdaje</i>	9
<i>Rozbor příjmů</i>	9
<i>Struktura výdajů na investice.....</i>	14
<i>Schopnost finančního zajištění reprodukce majetku.....</i>	16
<i>Podrobnější rozbor výdajů</i>	16
<i>Provozní saldo.....</i>	19
<i>Majetek města a krytí požadavků reprodukce.....</i>	22
<i>Finanční kondice města</i>	23
<i>Finanční rezervy.....</i>	26
<i>Dluhy.....</i>	26
<i>Strop bezpečné zadluženosti.....</i>	27
<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	27
ZÁVĚR FINANČNÍ ANALÝZY	28
STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU.....	30
OČEKÁVANÉ DOPADY COVIDU PRO ROK 2020	30
DOPORUČENÍ (ŘAZENO DLE VÝZNAMU A ČASOVÉ PRIORITY SESTUPNĚ)	31
DEFINICE FINANČNÍHO POTENCIÁLU MĚSTA	32
ZÁVĚR	33
PŘEDPOKLADY A PLNĚNÍ STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU	34
DOPORUČENÁ PRAVIDLA ROZPOČTŮ PRO STABILITU FINANČÍ SAMOSPRÁVY.....	35
DOPADY STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU DO FINANČÍ.....	36
PŘÍLOHY	39
PŘÍLOHA 1. STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU - TABULKOVÁ ČÁST	39
PŘÍLOHA 2. STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU KRASLIC – POVINNĚ ZVEŘEJŇOVANÉ INFORMACE	43
PŘÍLOHA 3. EKONOMICKÉ HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ (RATING)	44
PŘÍLOHA 4. ÚVOD DO FINANČNÍHO HOSPODAŘENÍ SAMOSPRÁVY.....	46
PŘÍLOHA 5. VÝDAJE - PODROBNÝ VÝVOJ ZA POSLEDNÍCH 5 LET	48
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	49
OBRÁZKY	49
TABULKY	49
GRAFY.....	49
KONTAKT NA ZPRACOVATELE	50
PROFESNÍ PROFIL ZPRACOVATELE	50

Úvod

Město Kraslice (dále jen **město** nebo **Kraslice**) sestavuje v tomto dokumentu střednědobý výhled rozpočtu, což je povinnost plynoucí ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Dokument je zpracován v souladu se zákonem o pravidlech rozpočtové odpovědnosti č. 23/2017 Sb. Smyslem střednědobého výhledu rozpočtu je **prokázat schopnost, že město dostojí svým dosavadním závazkům**. Střednědobý výhled rozpočtu je podle zákona nástroj sloužící pro **střednědobé finanční plánování** rozvoje hospodářství samosprávy. Sestavuje se na základě **uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků** zpravidla **na 2 až 5 let** následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Obsahuje minimálně souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. Obsahem jde tento dokument nad rámec zákonem daných náležitostí střednědobého výhledu rozpočtu uváděných v § 3 zákona č. 250/2000 Sb. Zejména **analyzuje finanční zdraví** (rating), trendy financí a stanovuje **stop bezpečného úvěrového zatížení** k financování cílů samosprávy. Uvedeny jsou také možné hrozby s vlivem na finance, včetně opatření. Materiál uvádí též SWOT financí a obsahuje **doporučení**.

Ze střednědobého výhledu se vychází při zpracování rozpočtu a využívá se jako příloha k případným žádostem o úvěry a některé dotace. Smyslem střednědobého výhledu rozpočtu je podpořit **udržitelnost financí**, vymezit **finanční možnosti** samosprávy, podpořit zdravý vývoj financí a prokázat schopnost samosprávy dostát svým závazkům. Pro správnou funkci výhledu je třeba, aby byl plněn a aktualizován tak, aby průběžně reagoval na ekonomickou situaci, hrozby a příležitosti financí ve vazbě na reálné hospodaření samosprávy. Ve střednědobém výhledu rozpočtu je nastavena **strategie hospodaření a financí** se zaměřením na stabilitu a finanční zdraví samosprávy. Výhodou střednědobého výhledu rozpočtu je značná možnost finančně manévrovat. Ke zpracování střednědobého výhledu rozpočtu bylo použito zejména těchto zdrojů:

- Rozpočet 2020 ze systému MONITOR validovaných dat MF ČR;
- Účetní a finanční výkazy od roku 1997;
- Monitor státní pokladny MF ČR (<http://monitor.statnipokladna.cz>);
- Vyhláška MF ČR č. 358/2020 Sb., o podílu jednotlivých obcí ...;
- Aktuální predikce výnosů daní Cityfinance využívající makroekonomické prognózy MF ČR, ČNB, KB a.s. a vybraná data ČSÚ.

Město může díky plánování lépe realizovat cíle, zvládnout hrozby financí a využít příležitosti. Aby dobře plnil svou roli, měl by být střednědobý výhled rozpočtu **ideálně ročně aktualizován**, zejména v těchto neklidných dobách **zpřesňování dopadů opatření proti COVIDu, rušení superhrubé mzdy a dalších opatření vlády** na finance v budoucích letech.

Vybrané použité termíny

Počet obyvatel

Podle údajů ČSÚ. Při stanovení počtu obyvatel obce se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem k 1. lednu běžného roku.

Počet žáků

Podle dokumentace škol vedené dle školského zákona. Přesněji se při stanovení počtu dětí a žáků vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

Počet zaměstnanců

Počet zaměstnanců vykázaný v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů. Bere se celkový počet zaměstnanců vykázaných v České republice k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku. Jde o počet zaměstnanců, kteří mají v katastru samosprávy místo výkonu práce.

Saldo rozpočtu

Je rozdíl mezi příjmy a výdaji rozpočtu. Pokud jsou plánované vyšší příjmy než výdaje, je saldo kladné, v opačném případě záporné. Ze salda rozpočtu rozhodně nelze odvodit, že město hospodaří dobře či špatně. Posoudit hospodaření je mnohem složitější a saldo rozpočtu obce/městyse/města je pouze dílčí údaj.

Upozornění. Splátky úvěrů nejsou vedeny jako rozpočtové výdaje a přebytky rozpočtu mohou být použity jednak na splácení úvěrů z minulosti nebo slouží k vytvoření finanční rezervy do budoucna na realizaci jiných projektů. Proto přebytek rozpočtu se rozhodně nerovná definici „to jsou peníze, které zbývají“.

Záporné saldo rozpočtu znamená, že v rozpočtu jsou vyšší výdaje než příjmy. Chybějící prostředky pocházejí buď z úvěrů, nebo je ke krytí deficitu využito prostředků uspořených v minulosti. Záporné saldo znamená špatné hospodaření pouze v situaci trvalých deficitů a ty má v ČR hlavně státní rozpočet.

Bez přebytků a deficitů nelze zajistit hospodaření, ale platí, že podle zákona by měly být rozpočty dlouhodobě vyrovnané.

Provozní saldo

Běžné příjmy – Běžné výdaje = Provozní saldo

Součástí běžných výdajů jsou i opravy, které často působí pocitově jako investice. Podstatné je, aby bylo provozní saldo obce/městyse/města po snížení o splátky dluhů vždy kladné (výjimku může tvořit nárazově řešení problematiky cash flow a velké opravy).

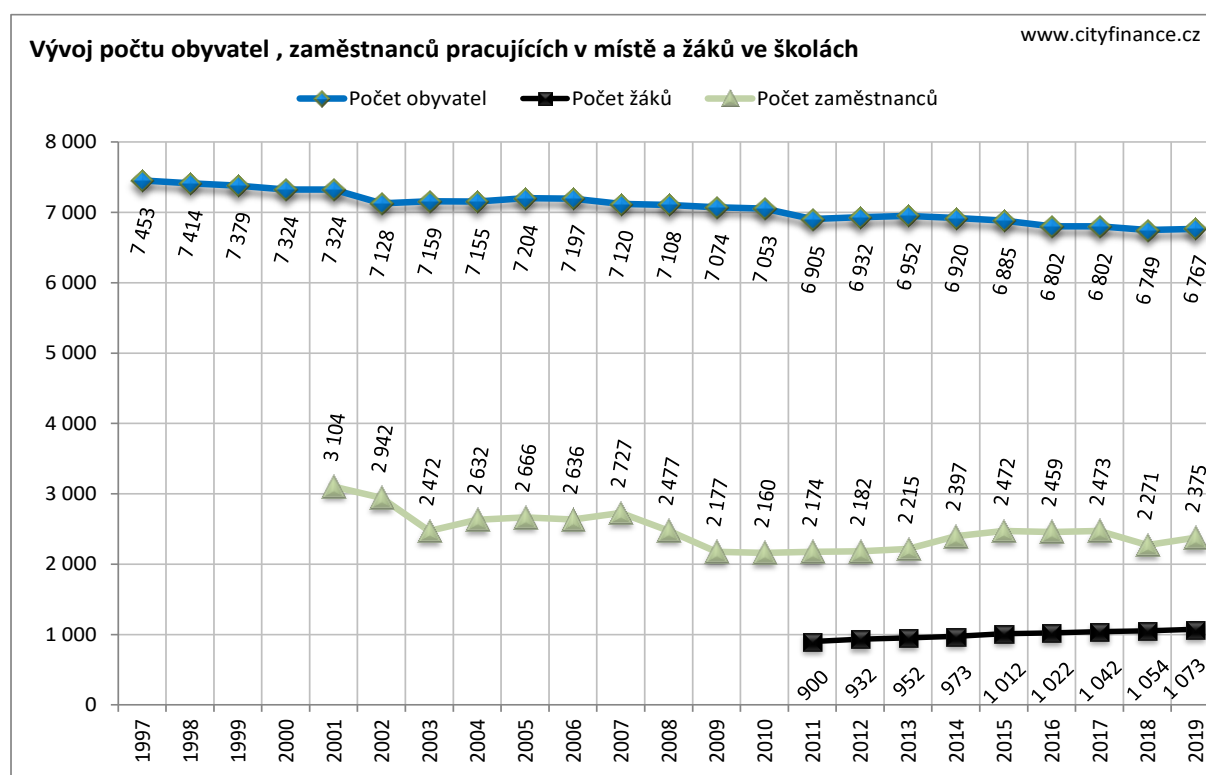
Analýza finančního zdraví

Doporučujeme zdvořile nejprve se seznámit s obsahem přílohy, která se věnuje obecně finančnímu (rozpočtovému) hospodaření samosprávy, viz [Příloha 4. Úvod do finančního hospodaření samosprávy](#).

Analýza

Počet obyvatel¹ města ukazuje **zastavení poklesu**. Na počtu obyvatel závisí většina příjmů města (sdílené daňové příjmy). Za poslední 4 roky od roku 2016 do 2019 ubylo 35 obyvatel (-0,5 %), ale **poslední rok přibyl 18 obyvatel** a město **tím získalo 277 tis. Kč** ročních sdílených daňových příjmů. **Za deset let byl však výsledkem stále pokles o 307 obyvatel** (cca -4,3 %) a s tím souvisel dopad cca **-4,7 mil. Kč** do ročních sdílených daňových příjmů. Počet obyvatel města byl k 1. 1. 2020 celkem **6 767**. Na obyvatele připadalo v roce 2019 cca 18,5 tis. Kč daňových příjmů, resp. 15,4 tis. Kč sdílených daňových příjmů (rok před tím to bylo cca 14,2 tis. Kč sdílených daňových příjmů).

Graf 1. Vývoj počtu obyvatel, žáků a zaměstnanců v katastru Kraslic

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz

¹ Počet obyvatel podle údajů ČSÚ. Při stanovení počtu obyvatel obce se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem.

Počet zaměstnanců², kteří mají v katastru města místo výkonu práce **poklesl za poslední 4 roky o 84 zaměstnanců (-3,4 %)**. Na území města bylo evidováno v roce 2019 celkem **2 375** zaměstnanců. Kritérium počtu zaměstnanců přineslo do příjmů města za rok 2019 cca **1,4 mil. Kč**. Přesto, že dle počtu zaměstnanců se stanovuje malý podíl města na výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti³, ukazatel má především výrazný sociální rozměr.

Tabulka 1. Vývoj počtu obyvatel, žáků a zaměstnanců pracujících v katastru Kraslic s vybranými dopady do daňových příjmů

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Počet obyvatel	7 324	7 128	7 159	7 155	7 204	7 197	7 120	7 108	7 074	7 053	6 905	6 932	6 952	6 920	6 885	6 802	6 802	6 749	6 767	
Počet zaměstnanců	3 104	2 942	2 472	2 632	2 666	2 636	2 727	2 477	2 177	2 160	2 174	2 182	2 215	2 397	2 472	2 459	2 473	2 271	2 375	
Počet žáků											900	932	952	973	1 012	1 022	1 042	1 054	1 073	
INDEXY																				
	INDEXY	INDEXY	NDEXY	NDEXY	NDEXY	NDEXY	NDEXY	NDEXY	NDEXY	INDEXY	NDEXY	NDEXY	NDEXY	NDEXY	NDEXY	NDEXY	NDEXY			
	průměr za 10 let	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	průměr od 2016
Počet obyvatel	99,6	97,3	100,4	99,9	100,7	99,9	98,9	99,8	99,5	99,7	97,9	100,4	100,3	99,5	99,5	98,8	100,0	99,2	100,3	99,6
Počet zaměstnanců	101,0	94,8	84,0	106,5	101,3	98,9	103,5	90,8	87,9	99,2	100,6	100,4	101,5	108,2	103,1	99,5	100,6	91,8	104,6	99,1
Počet žáků	102,0												102,1	102,2	104,0	101,0	102,0	101,2	101,8	101,5
DOPAD ZMĚNY POČTU OBYVATEL NA DAŇOVÉ PŘÍJMY																				
	roční průměr od r. 2010	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Od 2016
Změna počtu obyvatel	-31	-196	31	-4	49	-7	-77	-12	-34	-21	-148	27	20	-32	-35	-83	0	-53	18	-35
Změna sdílených daňových příjmů v tis. Kč změnou počtu obyvatel	-300	-1 489	166	-23	323	-47	-553	-100	-239	-154	-1 097	196	188	-325	-365	-964	0	-754	277	-477

Zdroj: ČSÚ, MFČR, www.cityfinance.cz

Rok 2011 byl rokem, kdy Český statistický úřad prováděl sčítání lidu, domů a bytů. Ze sčítání lidu se vychází při stanovení počtu obyvatel pro rozdělování sdílených výnosů daní dle zákona č. 243/2000 Sb., o Rozpočtovém určení daní (tzv. „**RUD**“).

Počet žáků⁴ ve školských zařízení města (ZŠ+MŠ) je údaj, na kterém po novele RUD od roku 2013 záleží část daňových příjmů. Město vykazovalo **1073** žáků. Za poslední 4 roky **přibýlo 51 žáků (+5 %)**. Příjmy na žáky rostly, navýšil je růst ekonomiky a zejména novela tzv. RUD v roce 2018. Před krizí mohlo město výhledově počítat s více než 15 tis. Kč na žáka, **po COVIDu-19** se tato částka sníží odhadem blíže k **cca 13 tis. Kč na žáka**. Přesto, vzhledem k jistotě příjmů na žáky, zůstávají **investice do školských zařízení finančně výhodnější**.

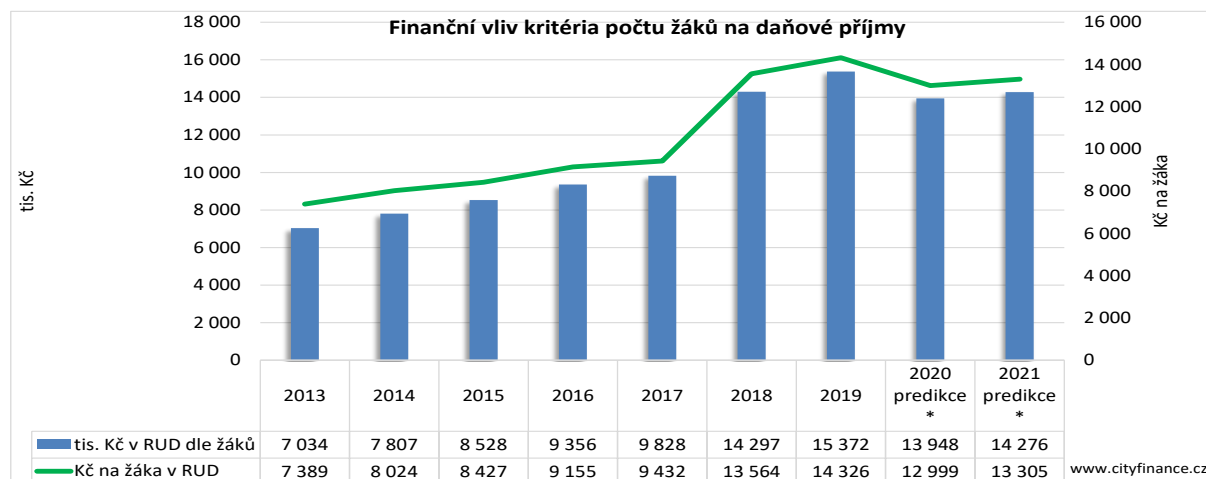
² Počet zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice, a to podle stavu k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

³ 1,5 % celostátního výnosu daně se dělí mezi obce dle počtu zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, a to k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

⁴ Počet žáků podle dokumentace škol vedené dle školského zákona. Přesněji se při stanovení počtu dětí a žáků vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

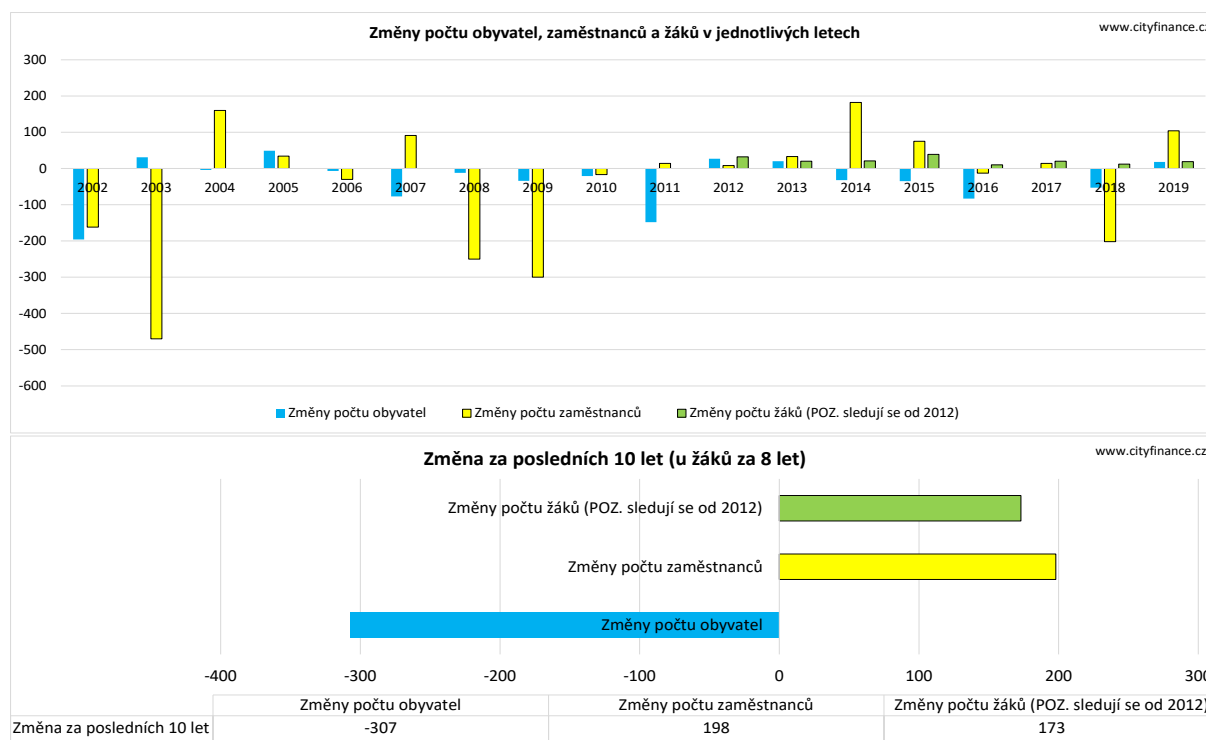
Školy, včetně školek jsou přesto závislé hlavně na dotacích státu. Rolí města je především péče o svěřený majetek školských zařízení. **Kraslice inkasovaly z RUDU dle kritéria počtu žáků** v roce 2019 cca **15 mil. Kč** a aktuálně lze počítat díky **opatřením vlády** pouze s cca **13 mil. Kč**.

Graf 2. Orientační vývoj sumy dle kritéria počtu žáků v rozpočtovém určení daní pro Kraslicích

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz, *predikce dle Cityfinance

Graf 3. Změny počtu obyvatel, zaměstnanců a žáků v Kraslicích

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz

Kraslice prosperovaly, máme tím na mysli, že výrazně přibýlo zaměstnanců i žáků a počet obyvatel tak zůstává jediným dlouhodobě negativním ukazatelem, který ale naznačoval obrat v lepší časy. Tento **v jádru pozitivní vývoj dává dobrý základ pro příjmy a další rozvoj** města.

Tabulka 2. Vývoj vybraných ukazatelů příjmů a výdajů Kraslic

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1. Daňové příjmy	59 328	62 441	61 950	71 954	59 674	62 705	64 438	64 972	83 308	88 119	90 510	99 048	106 302	115 186	125 161
2. Nedaňové příjmy	14 587	14 637	14 290	13 872	16 232	18 520	17 947	18 653	16 886	17 287	18 374	16 397	20 976	17 786	18 804
3. Kapitálové příjmy	12 485	3 188	9 011	5 244	2 068	2 716	2 533	3 952	1 625	1 120	4 238	3 262	918	1 316	3 595
4. Přijaté dotace	57 225	56 502	52 124	43 062	71 429	54 882	83 433	35 476	37 454	24 898	33 592	54 380	26 014	43 076	51 603
Příjmy celkem	143 625	136 768	137 376	134 131	149 402	138 823	168 350	123 053	139 272	131 423	146 714	173 086	154 210	177 363	199 162
5. Běžné výdaje	106 031	120 430	117 077	119 578	120 183	125 938	130 409	87 631	91 196	95 437	99 217	104 072	116 150	123 715	134 792
6. Kapitálové výdaje	26 665	26 441	18 514	16 931	33 046	39 952	23 916	25 965	29 851	34 165	62 037	17 046	43 327	69 625	79 198
Výdaje celkem	132 696	146 871	135 591	136 509	153 229	165 891	154 326	113 596	121 046	129 602	161 254	121 118	159 477	193 340	213 990
Saldo příjmů a výdajů	10 928	-10 103	1 784	-2 378	-3 827	-27 068	14 024	9 457	18 226	1 821	-14 540	51 968	-5 267	-15 977	-14 828

tis. Kč

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1. Daňové příjmy	62 705	64 438	64 972	83 308	88 119	90 510	99 048	106 302	115 186	125 161
2. Nedaňové příjmy	18 520	17 947	18 653	16 886	17 287	18 374	16 397	20 976	17 786	18 804
3. Kapitálové příjmy	2 716	2 533	3 952	1 625	1 120	4 238	3 262	918	1 316	3 595
4. Přijaté dotace	54 882	83 433	35 476	37 454	24 898	33 592	54 380	26 014	43 076	51 603
Příjmy celkem	138 823	168 350	123 053	139 272	131 423	146 714	173 086	154 210	177 363	199 162
5. Běžné výdaje	125 938	130 409	87 631	91 196	95 437	99 217	104 072	116 150	123 715	134 792
6. Kapitálové výdaje	39 952	23 916	25 965	29 851	34 165	62 037	17 046	43 327	69 625	79 198
Výdaje celkem	165 891	154 326	113 596	121 046	129 602	161 254	121 118	159 477	193 340	213 990
Saldo příjmů a výdajů	-27 068	14 024	9 457	18 226	1 821	-14 540	51 968	-5 267	-15 977	-14 828

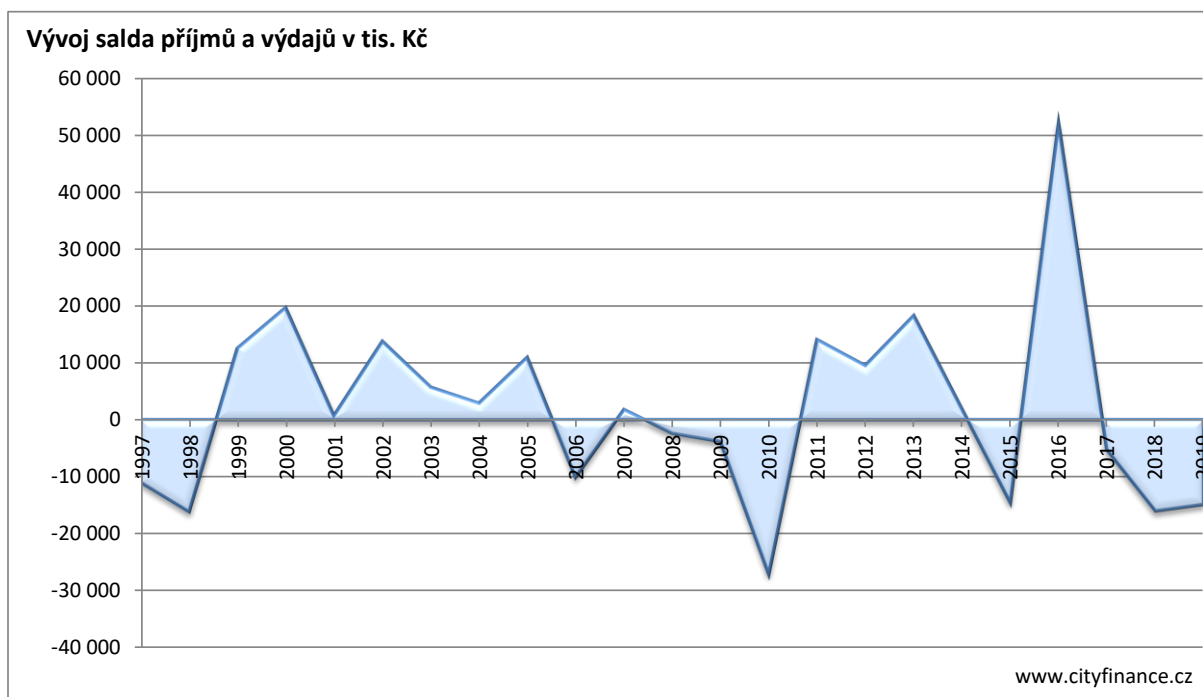
INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY
	průměr za 10 let	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	průměr za poslední 4 roky
1. Daňové příjmy	108	103	101	128	106	103	109	107	108	109	108,4
2. Nedaňové příjmy	102	97	104	91	102	106	89	128	85	106	101,9
3. Kapitálové příjmy	139	93	156	41	69	379	77	28	143	273	130,4
4. Přijaté dotace	107	152	43	106	66	135	162	48	166	120	123,8
Příjmy celkem	104	121	73	113	94	112	118	89	115	112	108,6
5. Běžné výdaje	102	104	67	104	105	104	105	112	107	109	108,0
6. Kapitálové výdaje	126	60	109	115	114	182	27	254	161	114	139,0
Výdaje celkem	105	93	74	107	107	124	75	132	121	111	109,7

Zdroj: ČSÚ, MFČR, www.cityfinance.cz

Saldo rozpočtu vyjadřuje rozdíl mezi příjmy a výdaji za daný rok. Deficity jsou přirozenou součástí rozpočtu města v situaci zvýšených výdajů například na investice a opravy a říkají, že ten daný rok město realizuje více výdajů než příjmů, což je přirozené zejména, když město investuje. Přebytky období deficitů vyrovnávají. Svou roli zde hraje také řešení cash flow (tok příjmů a výdajů v čase) mezi roky, zejména v období projektů větších investičních dotací. Město obvykle střídáním deficitů s přebytky „finančně dýchá“.

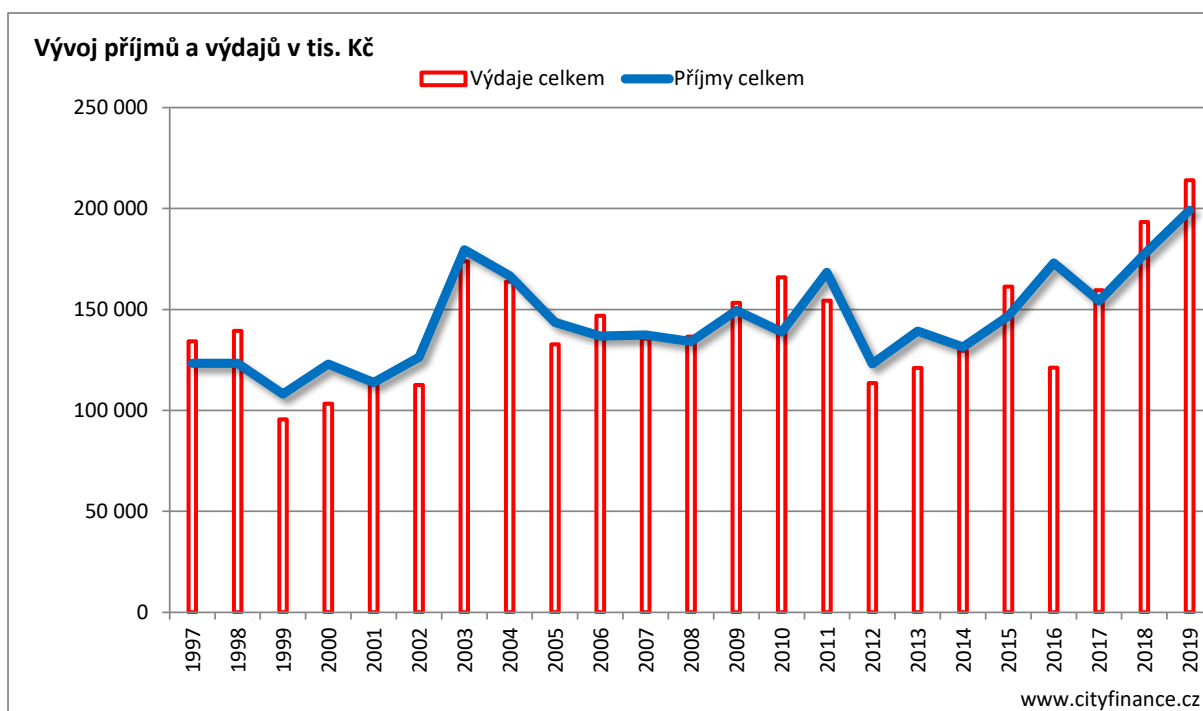
Podrobný vývoj **salda rozpočtu** znázorňuje následující **graf**. Celková bilance rozpočtu vykázala za poslední 4 roky přebytek 16 mil. Kč a za 10 let byl docílen **přebytek 18 mil. Kč**. Město **hospodařilo přebytkově**.

Graf 4. Vývoj salda rozpočtu Kraslic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

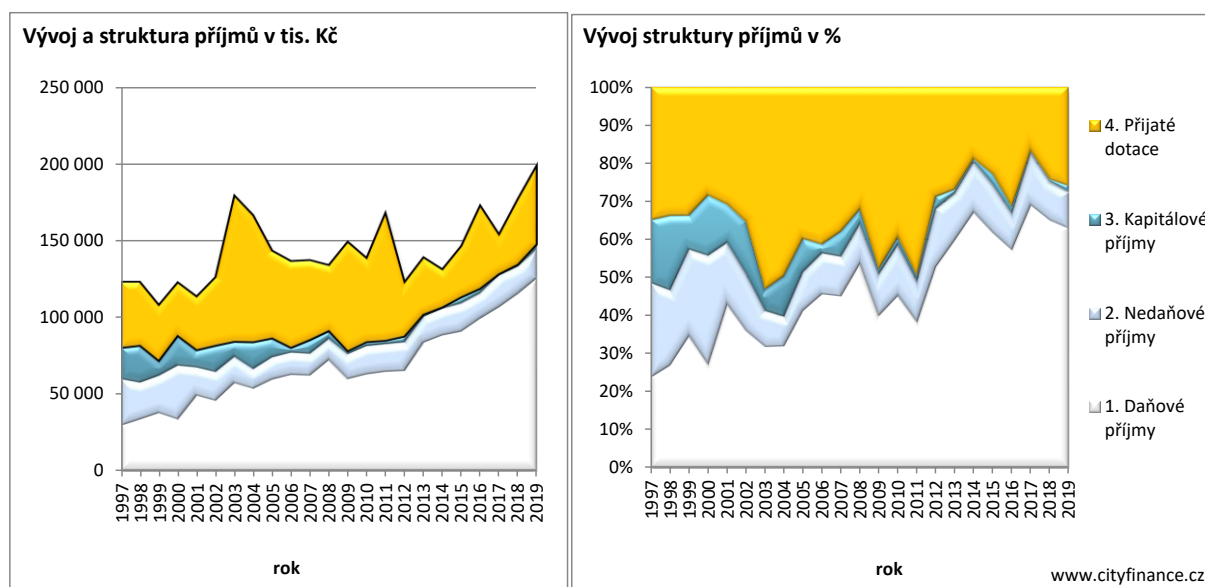
Graf 5. Vývoj příjmů a výdajů Kraslic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Celkové příjmy a výdaje města měly z dlouhodobého pohledu vlivem historických událostí a toku dotací zdánlivě kolísavý průběh, ale zdravý **základ měl progresivní trend**, a to hlavně díky daňovým příjmům. Historicky byly příjmy (**viz graf níže**) a výdaje ovlivňovány vedle výkyvů dotací a kapitálových příjmů také následujícími vnějšími faktory. V roce **2001** se nejvíce změnilo RUD tzv. velkou novelou. V roce **2003** vznikly obce s přenesenou působností a obce s pověřeným obecním úřadem, v roce **2005** se změnilo financování školství (dotace nově tekly mimo rozpočty samospráv). Následovaly dopady finanční krize po roce **2009** v roce **2012** došlo k přesměrování transferů sociálních dávek mimo rozpočty větších měst na úřady práce. Lepší vývoj daňových příjmů zajistila městu novela tzv. RUD v roce **2013**, kdy pozitivně působil přesun příspěvků na žáky do daňových příjmů a dále též výrazně zapracoval dobrý vývoj ekonomiky ČR posledních let. Novelu RUD v roce **2017** a **2018** byly v režii pro města a obce **posíleného RUD** sdílených daní.

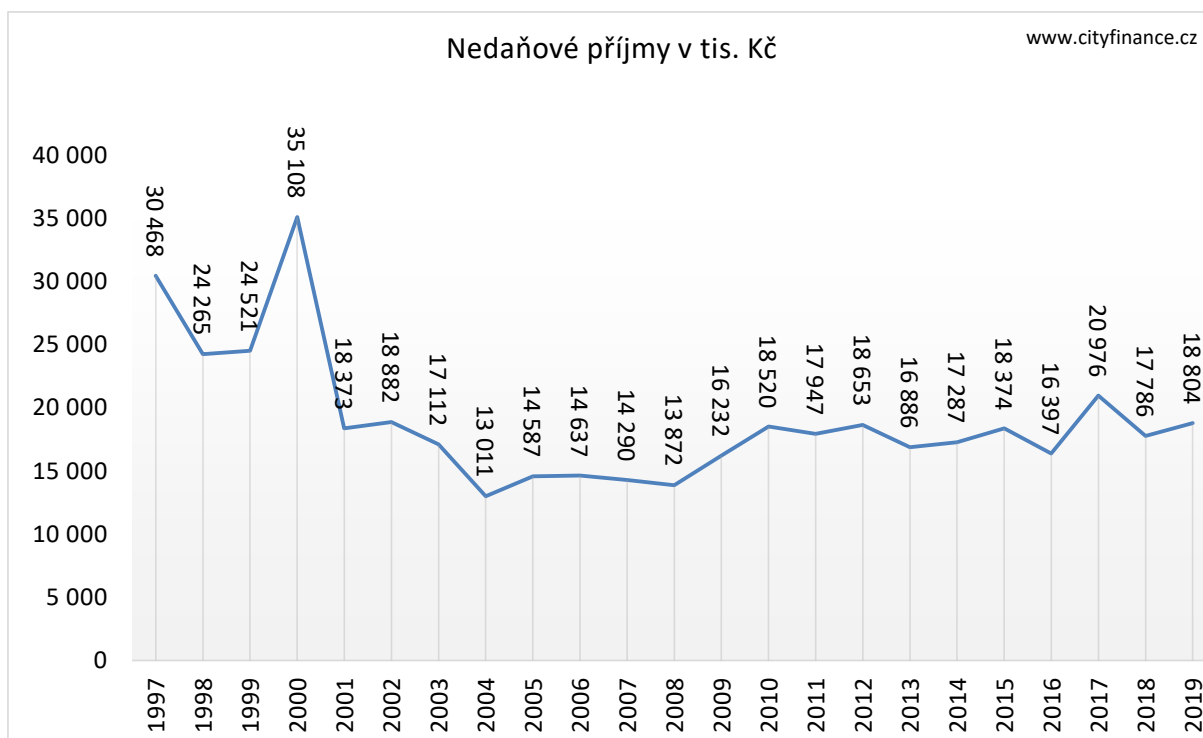
Graf 6. Vývoj struktury příjmů Kraslic

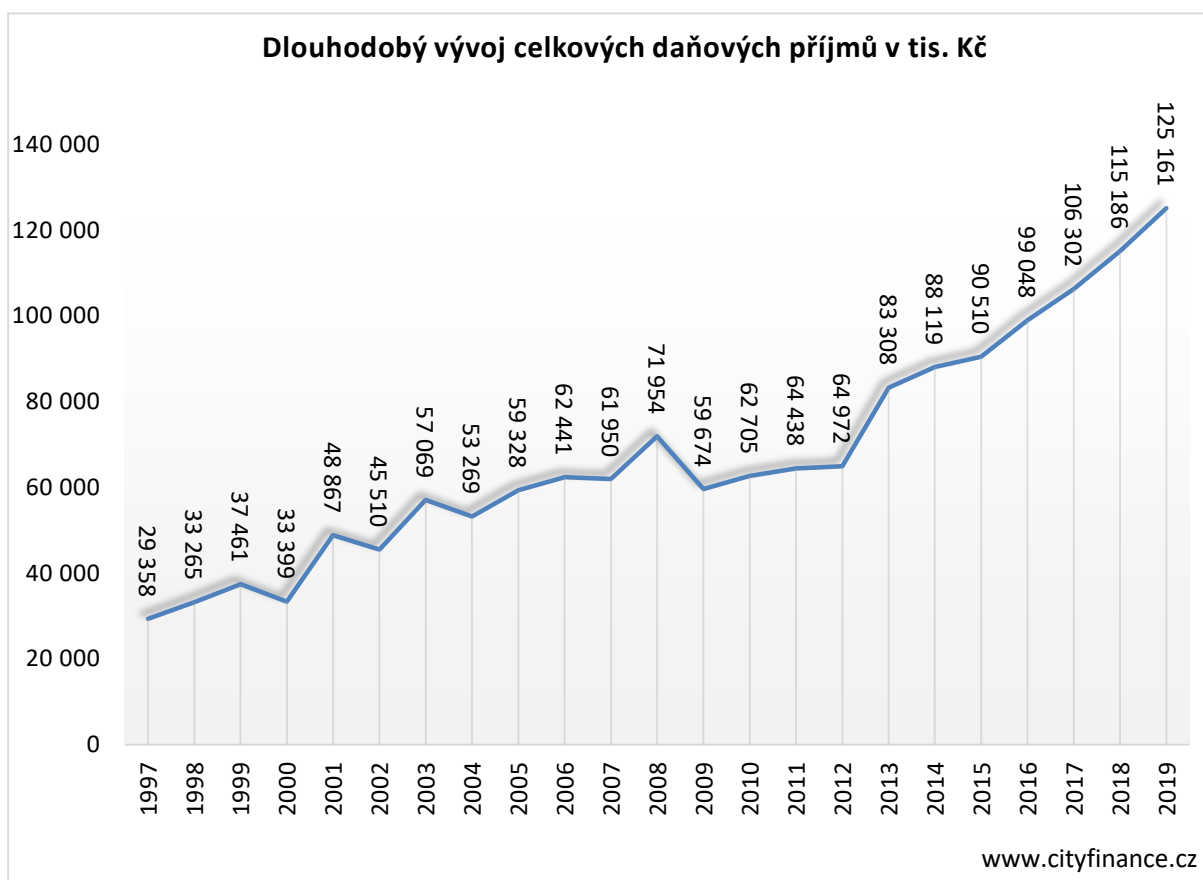
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Rozbor příjmů ukázal **zdravý základ a poslední roky vysokou stabilitu**, kterou zajišťovaly především daňové příjmy podpořené nedaňovými příjmy s kolísavým vlivem dotací. Daňové příjmy byly zásadní a v posledních letech výrazně rostly. Dominantní **role daňových příjmů je stěžejní** pro budoucnost vlastních příjmů města (v předchozích **grafech** bíle vyznačený podíl).

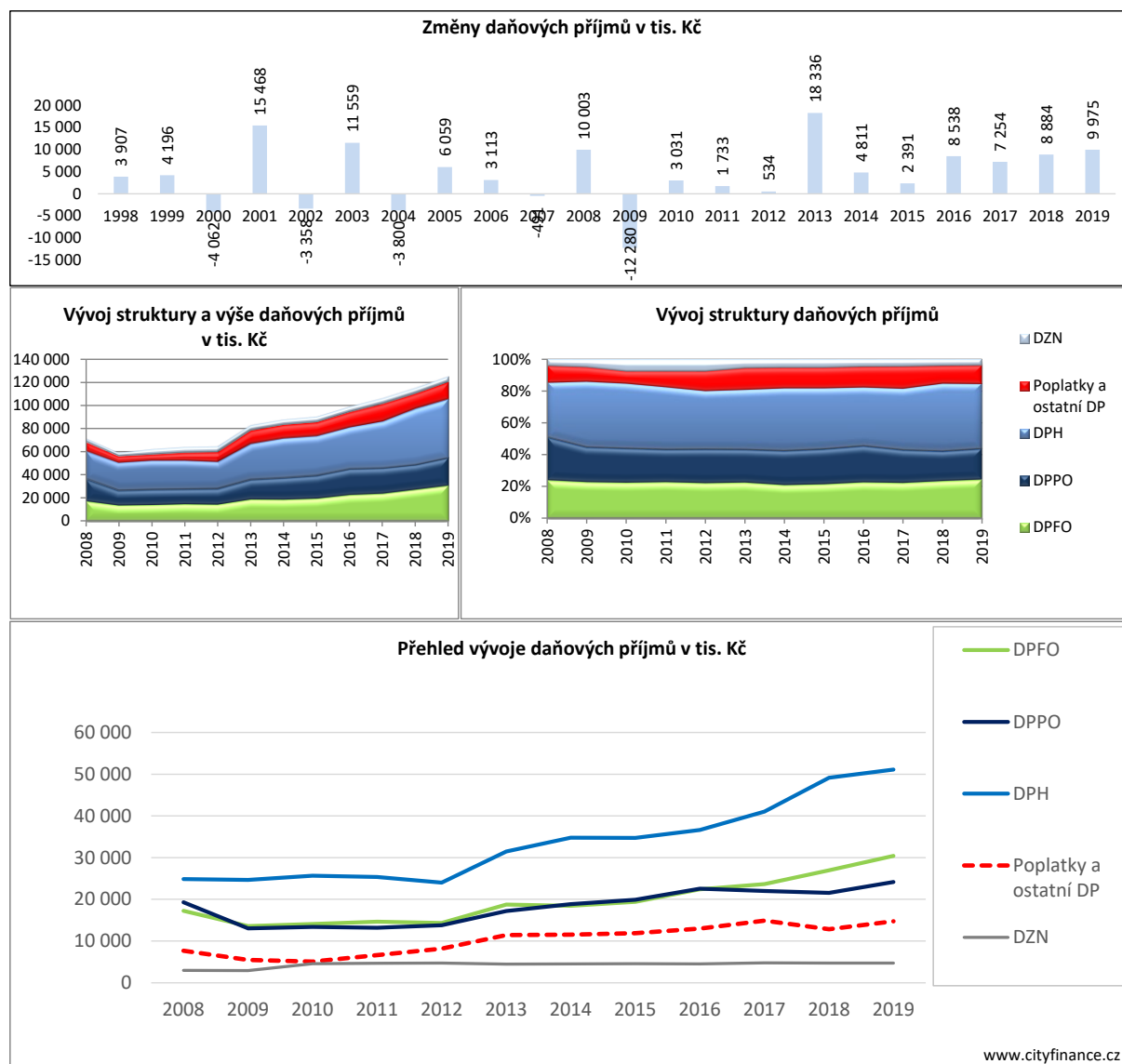
Nedaňové příjmy města představovaly **v roce 2019 pouze cca 9 %** všech příjmů ve výši cca **18,8 mil. Kč**. Zdrojem nedaňových příjmů byly především příjmy z vlastní činnosti cca 15,5 mil. Kč, z toho cca 6,3 mil. Kč z pronájmů majetku. Zbytek nedaňových příjmů doplnily odvody přebytků organizací s přímým vlivem cca 6 mil. Kč, přijaté sankční platby za 1,5 mil. Kč, dále splátky půjčených prostředků ve výši 263 tis. Kč a zbytek doplnily ostatní nedaňové příjmy jako přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady apod. Výhodou nedaňových příjmů je, že nereagují tak citlivě na vývoj ekonomiky jako daňové příjmy.

Graf 7. Vývoj nedaňových příjmů Kraslic v tis. Kč

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 8: Vývoj daňových příjmů Kraslic v tis. Kč

Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

Graf 9: Vývoj změn a struktury daňových příjmů Kraslic**Použité zkratky:** DP - daňové příjmy

DZN - daň z nemovitostí

DPH - daň z přidané hodnoty

DPFO ZČ - daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

DPFO - daň z příjmů fyzických osob

DPFOP (OSVČ) - daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti

DPPO - daň z příjmů právnických osob

Zdroj: www.cityfinance.cz

Daňové příjmy tvořily v roce 2019 celkem **63 %** všech příjmů. Sdílené daňové příjmy rostly meziročně o téměř **10 mil. Kč (cca +8,7 %)**. Rostly v absolutním vyjádření především výnosy daně z příjmů fyzických osob cca +3,5 mil. Kč (cca +13 %), dále rostl výnos daně z příjmů právnických osob cca +2,6 mil. Kč (cca +12 %) a rostl také výnos DPH o cca +2 mil. Kč (cca +4 %) i výnos poplatků o cca 2 mil. Kč (+15 %). Pokles zaznamenaly pouze správní poplatky. Podrobný dlouhodobý vývoj daňových příjmů znázorňují předchozí **grafy a tabulka** dále.

Tabulka 3. Podrobný vývoj daňových příjmů Kraslic

	Indexy	82,9	105,1	102,8	100,8	128,2	105,8	102,7	109,4	107,3	108,4	108,7	INDEXY	Změna v tis. Kč
Bilance (tis. Kč)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019/ 2018	2019- 2018
1. Daňové příjmy:	71 954	59 674	62 705	64 438	64 972	83 308	88 119	90 510	99 048	106 302	115 186	125 161	108,7	9 975
1111 DPFO ZČ:	11 868	11 239	11 101	11 742	11 395	15 452	15 387	16 872	19 010	21 199	24 405	27 093	111,0	2 688
1112 DPFO OSVČ:	4 342	1 359	1 965	1 821	1 692	1 752	1 269	596	1 466	559	453	896	197,6	442
1113 DPFO zvláštní sazba (z kapitálových výnosů):	1 014	989	990	1 070	1 247	1 552	1 788	1 905	1 934	1 900	2 099	2 438	116,1	339
1121 DPPO:	16 910	11 478	11 881	11 198	11 997	15 007	17 109	17 686	19 988	20 222	19 975	22 707	113,7	2 732
1122 DPPO za obce:	2 396	1 534	1 519	1 975	1 773	2 194	1 742	2 230	2 536	1 771	1 578	1 451	91,9	-127
1211 DPH:	24 841	24 674	25 671	25 347	23 983	31 481	34 784	34 737	36 633	41 026	49 127	51 122	104,1	1 994
133 až 135 +1381 Místní poplatky a ostatní DP včetně hazardu:	2 273	2 364	2 003	4 111	6 077	8 522	8 380	9 183	10 324	12 270	10 086	12 359	122,5	2 274
1361 Správní poplatky:	5 376	3 119	3 036	2 494	2 114	2 910	3 158	2 716	2 639	2 607	2 743	2 383	86,9	-360
1511 Daň z nemovitostí:	2 933	2 918	4 541	4 679	4 694	4 437	4 503	4 585	4 519	4 749	4 720	4 712	99,8	-8
Sumární přehled daňových příjmů v tis. Kč	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019/ 2018	2018- 2017
DPFO	17 224	13 588	14 055	14 634	14 335	18 756	18 444	19 373	22 410	23 657	26 957	30 426	112,9	3 469
DPPO	19 306	13 012	13 400	13 173	13 770	17 202	18 850	19 916	22 524	21 993	21 553	24 158	112,1	2 605
DPH	24 841	24 674	25 671	25 347	23 983	31 481	34 784	34 737	36 633	41 026	49 127	51 122	104,1	1 994
Poplatky a ostatní DP	7 649	5 483	5 039	6 605	8 191	11 432	11 538	11 899	12 963	14 877	12 829	14 742	114,9	1 913
DZN	2 933	2 918	4 541	4 679	4 694	4 437	4 503	4 585	4 519	4 749	4 720	4 712	99,8	-8

Použité zkratky: DP - daňové příjmy

DZN - daň z nemovitostí

DPH - daň z přidané hodnoty

DPFO ZČ - daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

DPFO - daň z příjmů fyzických osob

DPFOP (OSVČ) - daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti

DPPO - daň z příjmů právnických osob

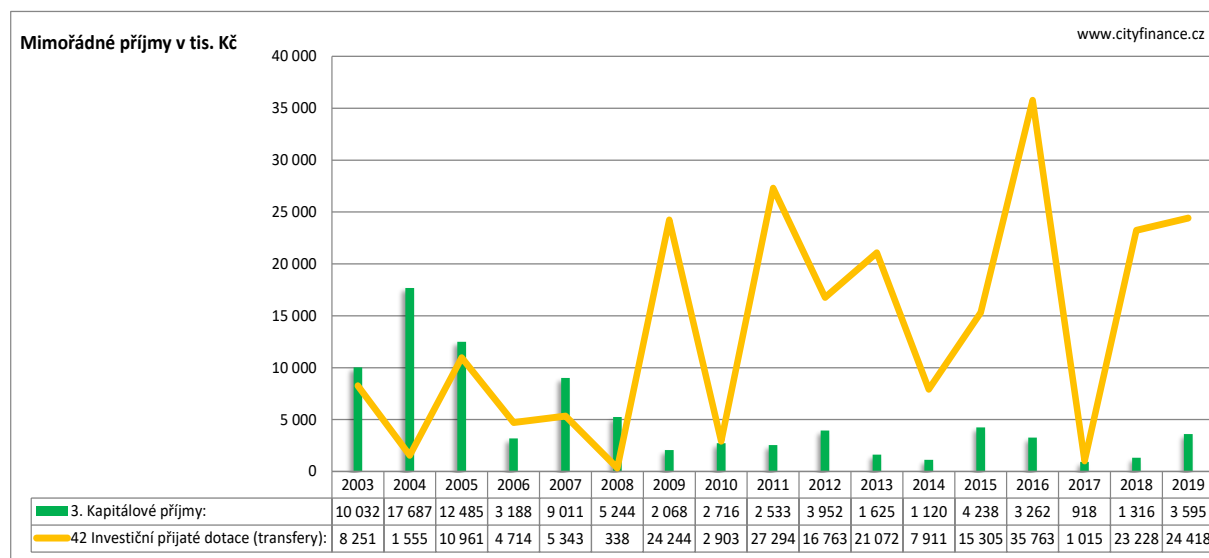
Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

Daňové příjmy v hlubší minulosti měly pro město zajímavý průběh. Po jejich **úpadku v roce 2009** (finanční krize) zažívaly horší období do roku 2012. Po novele RUD na rok 2013 nastal obrat. Novela 2017 a zejména v roce 2018 účinná novela RUD zajistily městu výborný růst daňových příjmů. Díky novelám RUD a dosud příznivému vývoji ekonomiky patřily **poslední roky k nejlepším pro výnosy sdílených daňových příjmů**.

Poslední novela RUD, která měla vliv na sdílené daňové příjmy roku 2018 zajistila příliv daňových příjmů a souběžně dobře rostla i ekonomika. Novela RUD v roce 2018 městu přidala za vládou dříve uzmuté podíly na DPH (z titulu později zrušené důchodové reformy) a také kompenzovala odebrání výnosu z podnikání fyzických osob (bylo uzmutu v roce 2017 celkem 30 % lokálního výnosu). Celkově je **podoba RUD pro město příznivá** ovšem je třeba počítat s vysokými dopady opatření vlády v souvislosti s onemocněním **COVID-19** a s hluboce negativními dopady daňových změn jako je např. plánované **zrušení superhrubé mzdy**.

Přijaté dotace představovaly v roce 2019 cca **26 %** příjmů s částkou cca **52 mil. Kč**, z toho cca 27 mil. Kč neinvestiční dotace, včetně cca 15 mil. Kč na přenesený výkon státní správy a zbytek doplnily investiční dotace.

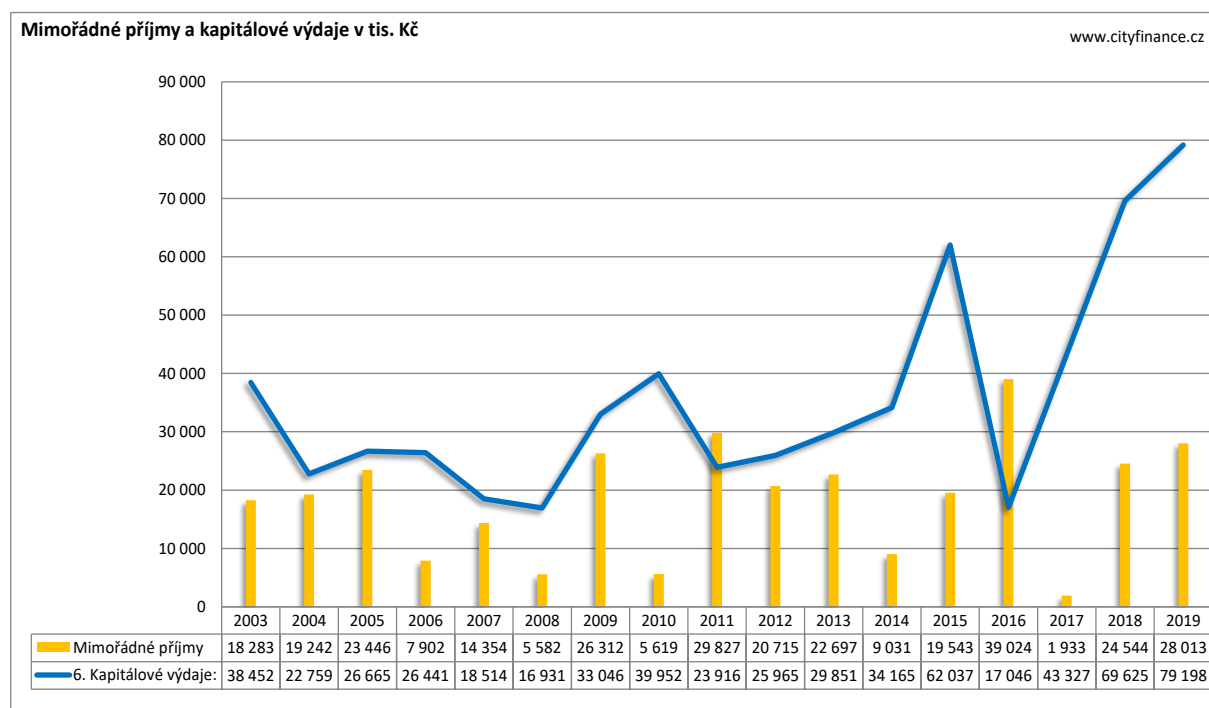
Graf 10: Vývoj mimořádných příjmů Kraslic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Mimořádné příjmy (míněno kapitálové příjmy a investiční dotace) za poslední **4 roky** od roku 2016 do roku 2019 činily cca **94 mil. Kč**, z toho většina cca 84 mil. Kč byly investiční dotace a zbytek kapitálové příjmy. Město za stejné období investovalo cca 209 mil. Kč. Za uvedené poslední 4 roky **mimořádné příjmy kryly vysokých řádově 45 % investic** (viz další grafy).

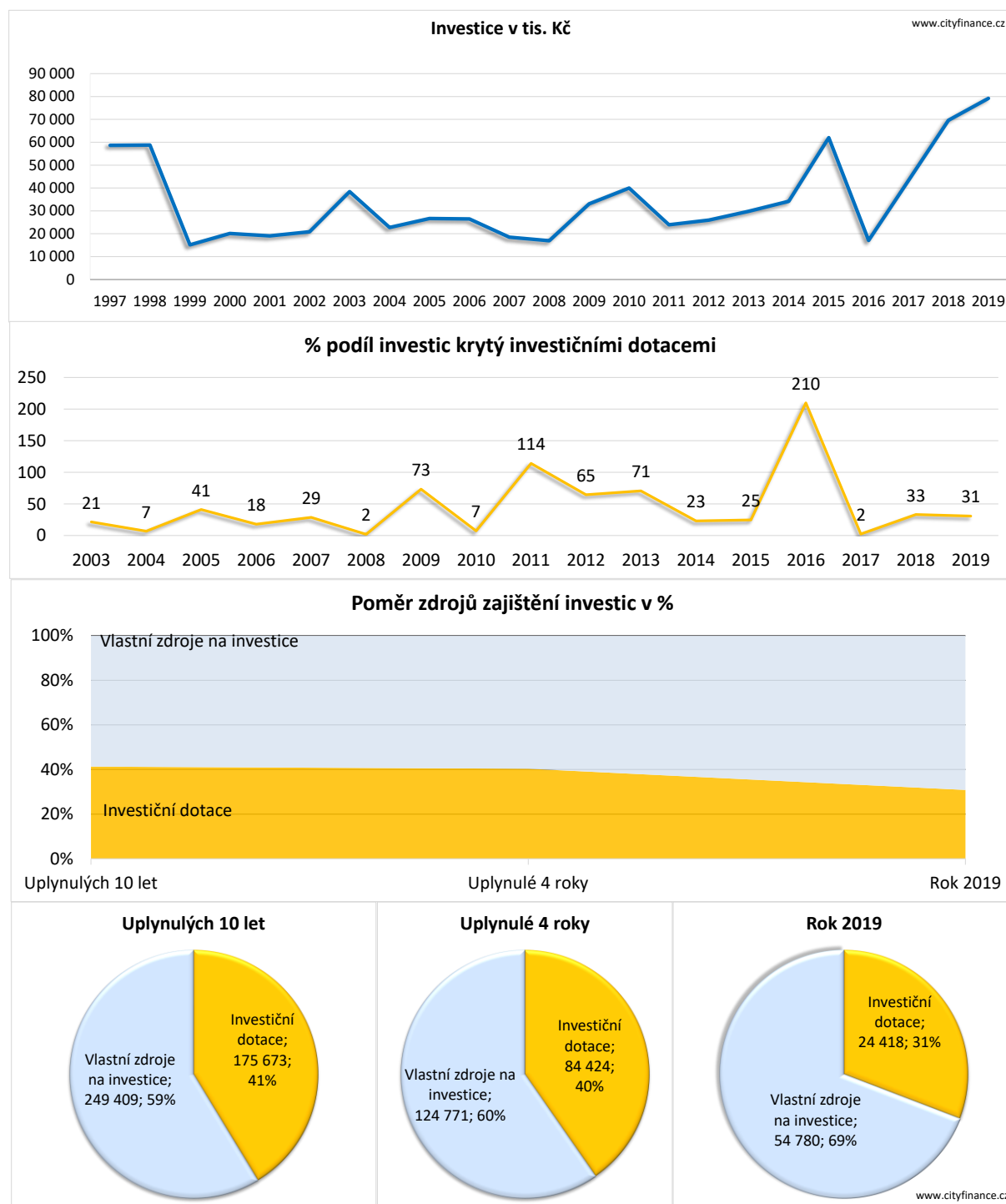
Graf 11. Mimořádné příjmy a investice Kraslic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

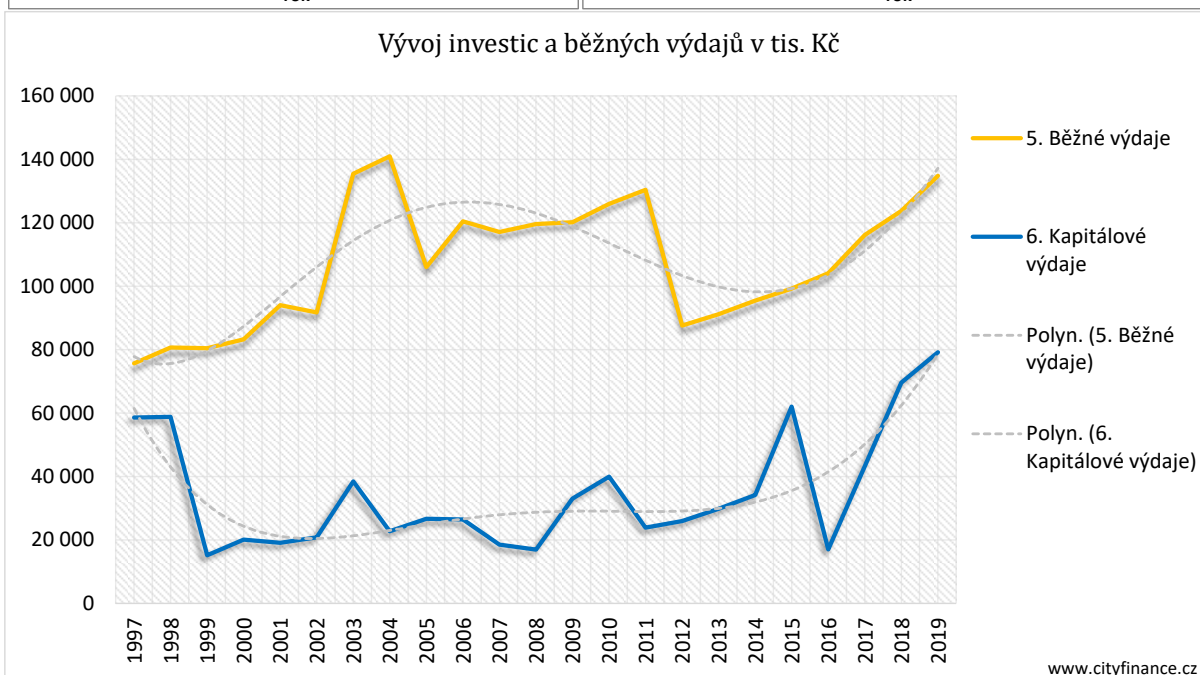
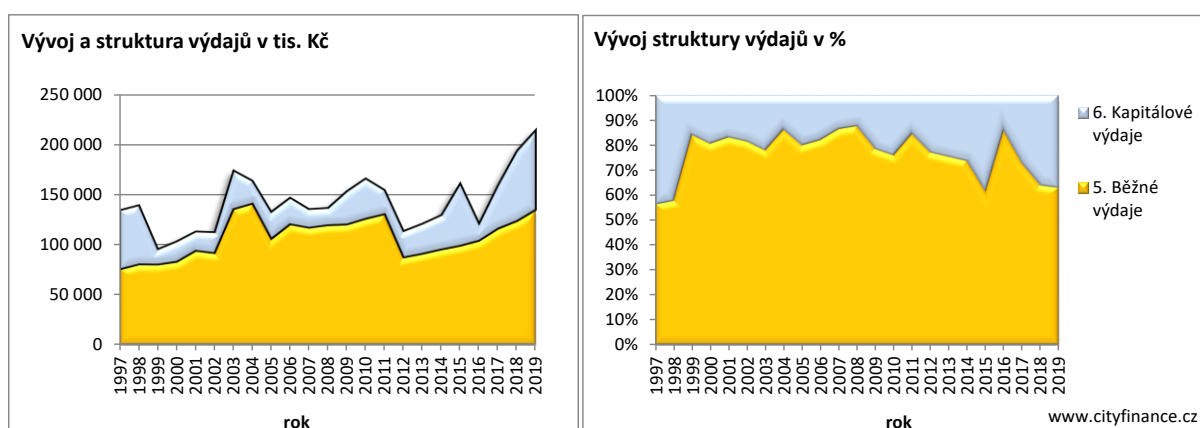
Struktura výdajů na investice města ukázala sice poměrně **vysokou závislost na dotacích, ale také masivní investice**. Investiční dotace kryly za uplynulé 4 roky vysoké 4 koruny z deseti investovaných. Velmi **úspěšný dotační management** města je jeho silnou stránkou. **Nikdy v minulosti města Kraslice tolik neinvestovaly** jako v posledních 6 letech. Správnou **politikou města zaměřenou na investice hodnotíme vysoce kladně**.

Graf 12. Investice a jejich krytí z dotací a vlastních zdrojů Kraslic

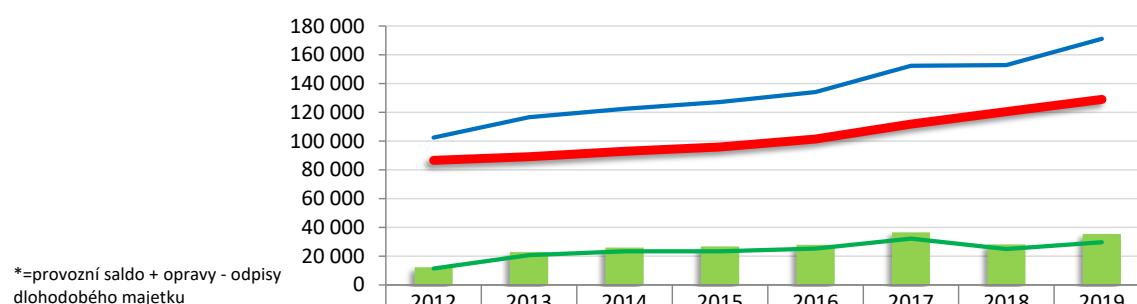
Zdroj: MF ČR, propočty www.cityfinance.cz

Graf 13. Vývoj struktury výdajů Kraslic a finanční schopnost udržovat dosavadní majetek

www.cityfinance.cz

Očištěné běžné výdaje a prostor, který městu zbyl po odpočtu odpisů (reprodukce) v tis.Kč

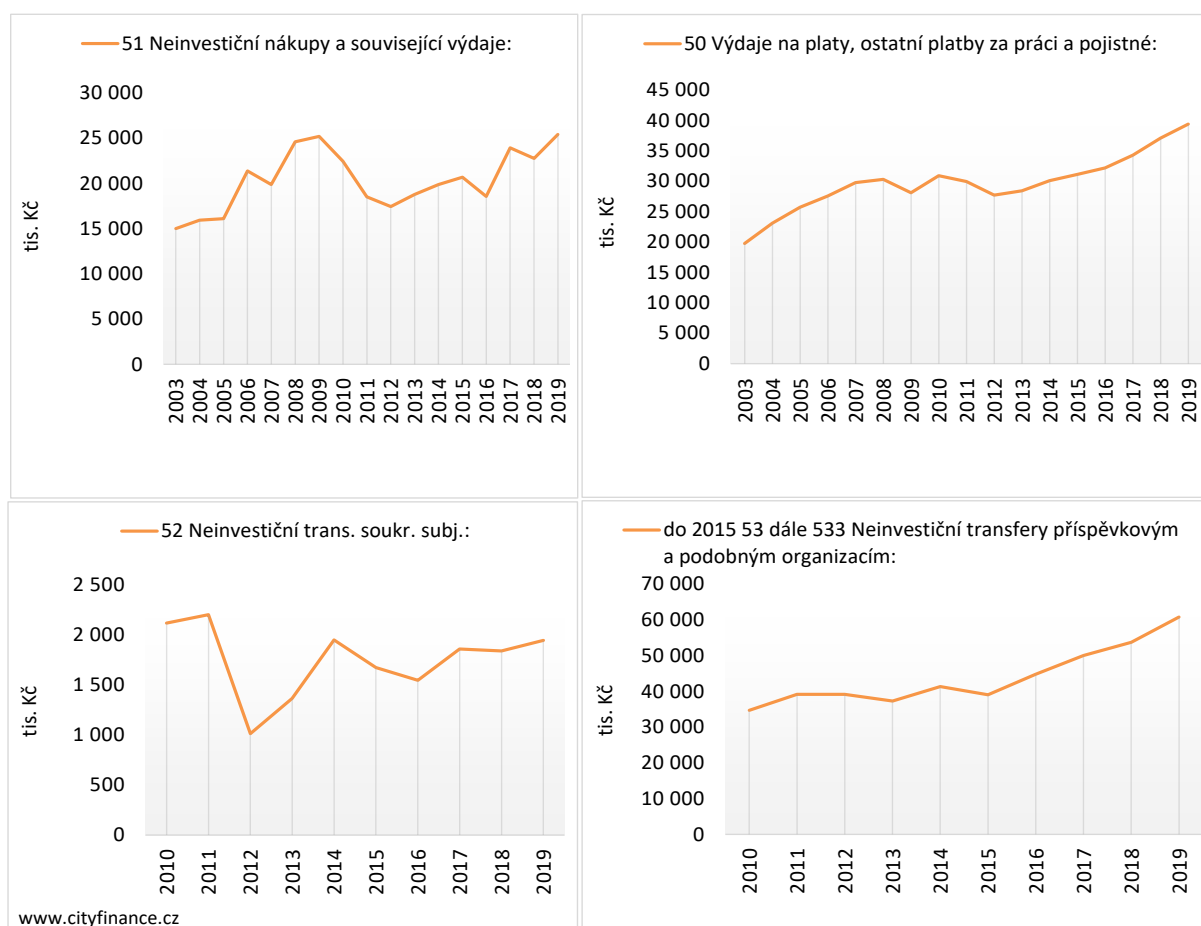
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Zbývalo z běžných příjmů po úhradě provozu a odpočtu odpisů (reprodukce) majetku*	12 278	22 762	25 897	26 685	27 860	36 500	28 144	35 431
Provozní výdaje bez oprav	86 648	89 150	92 816	95 841	101 450	111 780	120 430	128 942
Běžné příjmy ke krytí provozních výdajů a oprav	102 338	116 576	122 392	127 171	134 061	152 277	152 819	171 150
Provozní saldo - odpisy	11 295	20 716	23 276	23 309	25 238	32 130	24 859	29 581

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Schopnost finančního zajištění reprodukce majetku (údržba a modernizace) Kraslic měla **dlouhodobě pozitivní a poslední 3 roky stabilní vývoj**. Vlastní prostor k investicím a opravám z běžných příjmů, který městu zbýval po zohlednění potřeb nutné reprodukce majetku města (účetně) vyjadřuje na **předchozí straně dole zelený sloupcový graf**. Od roku 2012 se situace zlepšila zásadně a poslední roky se držela. Kraslice jsou v situaci, ve které mají dostatečnou vlastní finanční kondici na to, aby pokryly z běžných příjmů amortizaci svého majetku a zbývalo cca **30 až 35 mil. Kč**. Město **má finanční kondici na pohodlnou údržbu, opravy, ale i uvážlivé budování svého majetku.**

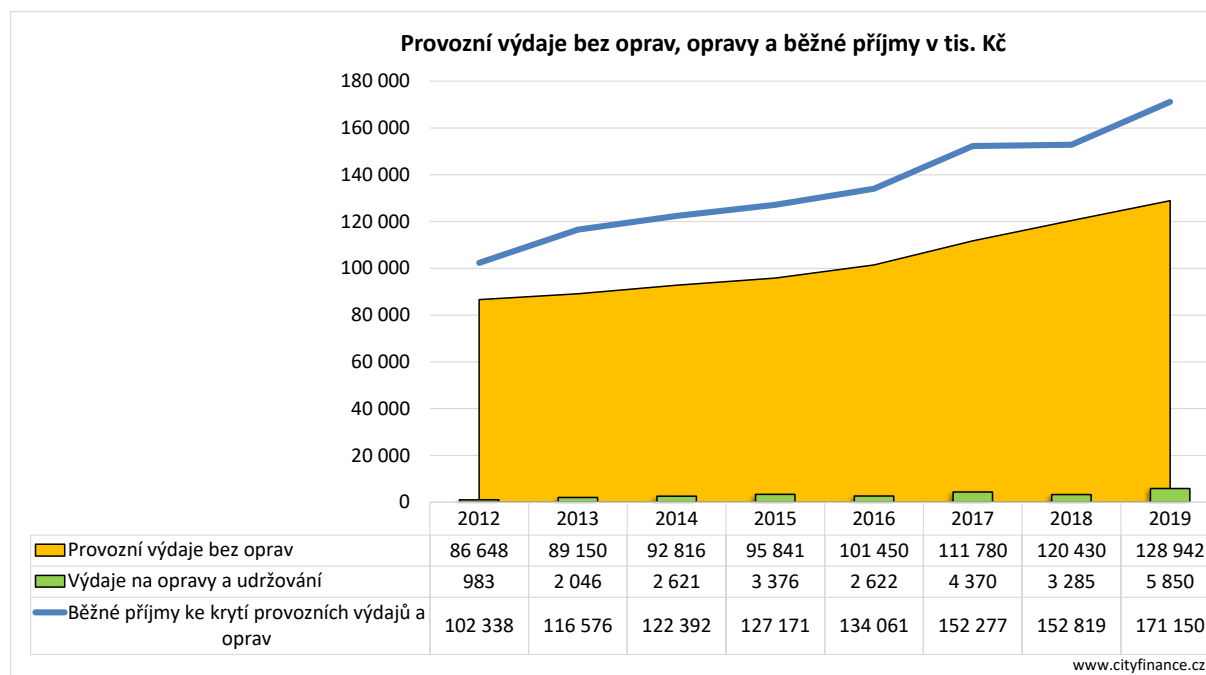
Podrobnější rozbor výdajů. Vždy je podstatné, jak se akce k majetku dotknou provozních výdajů a jak zvýší odpisy, jinak řečeno, jak objemově a provozně náročný majetek město má a co vybuduje (pořídí) a jak efektivně řídí provozní výdaje a využívá svůj majetek.

Graf 14. Vývoj vybraných běžných výdajů Kraslic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Město řídí svou finanční kondici především skrze regulaci běžných výdajů bez oprav. **Vysoký růst provozních výdajů byl podpořen vysokým růstem běžných příjmů** (viz **oranžový plošný graf na další straně ku modrému čárovému**). **Dlouhodobý vývoj byl dosud pozitivní**, ale vysoké růsty běžných příjmů používaných pro krytí provozních výdajů nelze očekávat do budoucna s ohledem na dopady **COVIDU-19** a možné budoucí **zrušení superhrubé mzdy**.

Graf 15. Provozní výdaje, opravy a běžné příjmy Kraslic

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Podrobnější rozklad vývoje výdajů Kraslic je uveden v **Příloze 5**.

Běžné výdaje – nejvyšší objemy za posledních 5 let ukazuje **následující graf**

Graf 16. Suma nejvyšších běžných výdajů Kraslic za uplynulých 5 let

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Nejvýznamnější absolutní nárůsty běžných výdajů (provoz včetně oprav) byly na (**následující graf**, zkrácení způsobují změny oprav a výdaje s dotacemi):

1. Komunální služby a územní rozvoj
2. Regionální a místní správa
3. Předškolní a základní vzdělávání
4. Rozvoj bydlení a bytové hospodářství

Graf 17. Nejvyšší růst běžných výdajů Kraslic za uplynulých 5 let

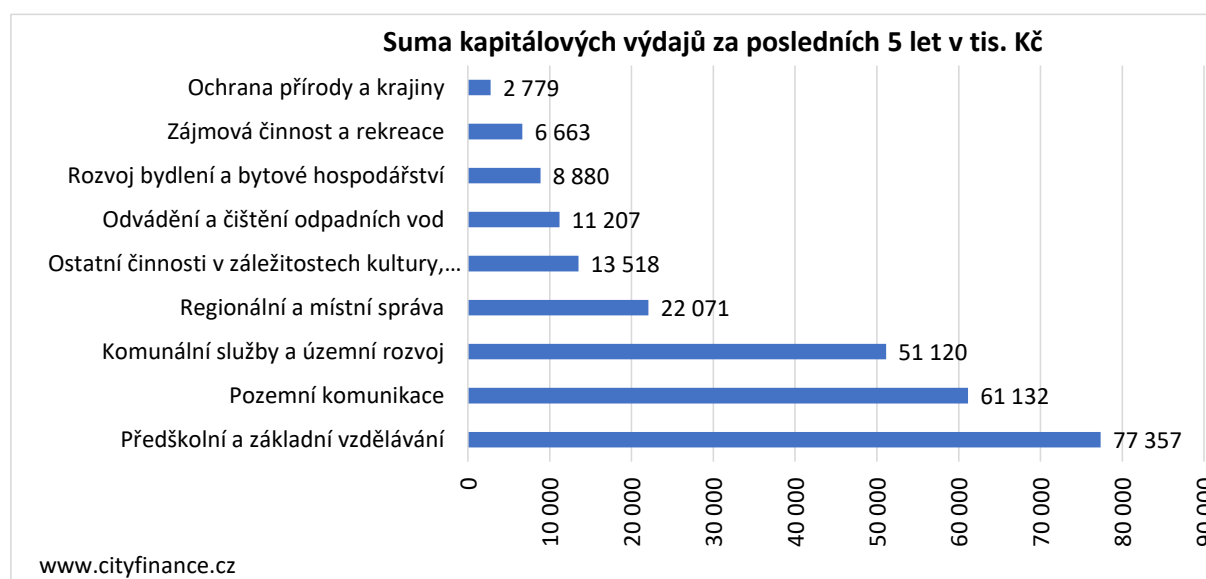
Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Snížení provozních výdajů přímo města Kraslic za posledních 5 let – orientační námi z výkazů detekované (zkreslení způsobují změny oprav, výdaje s dotacemi a toky financí do organizací města):

- Zájmová činnost a rekreace
- Lesní hospodářství

Nejvyšší investice (kapitálové výdaje) Kraslic za posledních 5 let ukazuje **následující graf**. „Medailové“ pozice nejvyšších investic obsadily oblasti:

1. Předškolní a základní vzdělávání 77 mil. Kč
2. Pozemní komunikace 61 mil. Kč
3. Komunální služby a územní rozvoj 51 mil. Kč

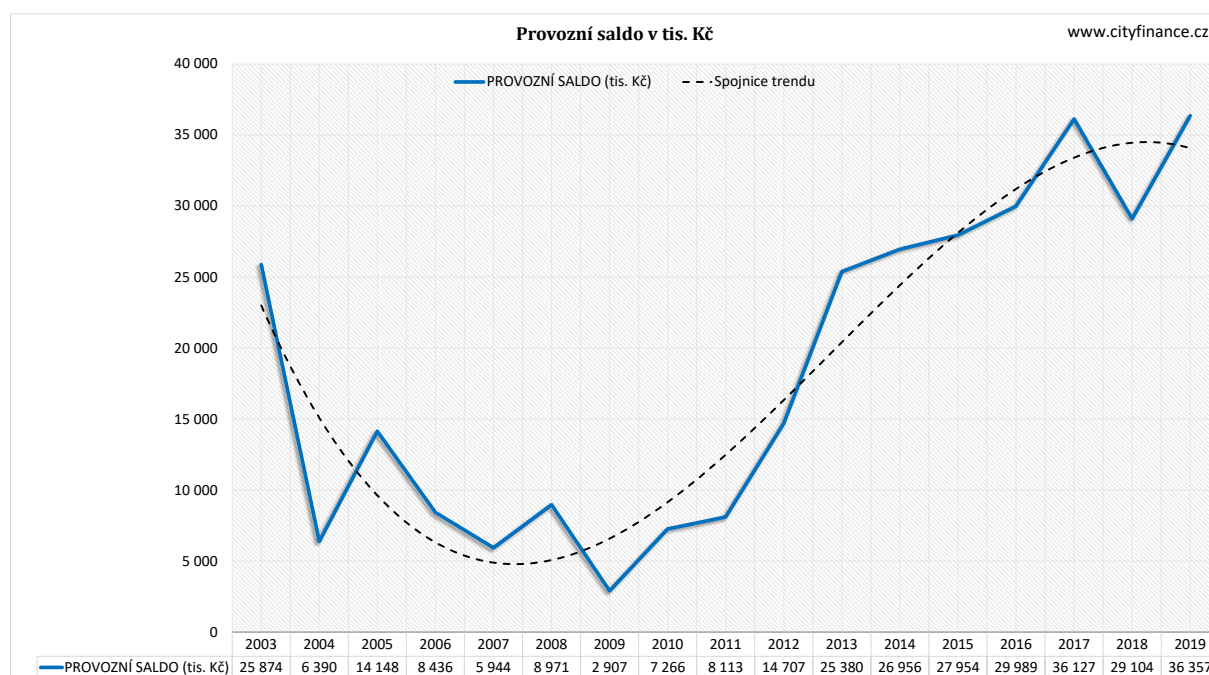
Graf 18. Suma kapitálových výdajů Kraslic za uplynulých 5 let

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Provozní saldo. Jeden z klíčových údajů pro sledování finančního zdraví města je za normálních okolností **ukazatel provozního salda hospodaření**, který znamená rozdíl mezi běžnými příjmy (včetně neinvestičních dotací) a běžnými výdaji. Za běžné příjmy označujeme všechny příjmy, vyjma kapitálových příjmů (prodejů majetku) a investičních dotací. Běžné výdaje jsou výdaje na běžný provoz a údržbu, včetně obnovy majetku (neinvestiční opravy). Jsou to tedy všechny výdaje vyjma investic. Provozní saldo hospodaření znamená fakticky vlastní finance, které ročně zbývají na „volnou útratu“, tedy na investice, ale také na budoucí reprodukci majetku, na splátky dluhů či na úspory, a tedy tvorbu rezerv. Proto banky při žádostech o úvěr stav a vývoj ukazatele provozního salda velmi bedlivě posuzují a sledují ho také v průběhu čerpání a splácení úvěru. Ovšem banky zajímá hlavně to, zda bude mít samospráva na splátky, ale už se nezajímají tolik o stav majetku, pokud jím samospráva neručí za úvěr. Provozní saldo vyjadřuje jakousi „roční finanční sílu“ samosprávy, a tedy ročně potenciál pro investice, ale také pro obnovu majetku samosprávy, splácení dluhů na tvorbu finančních rezerv apod. Ale je snižováno opravami, ty provozní saldo zkreslují.

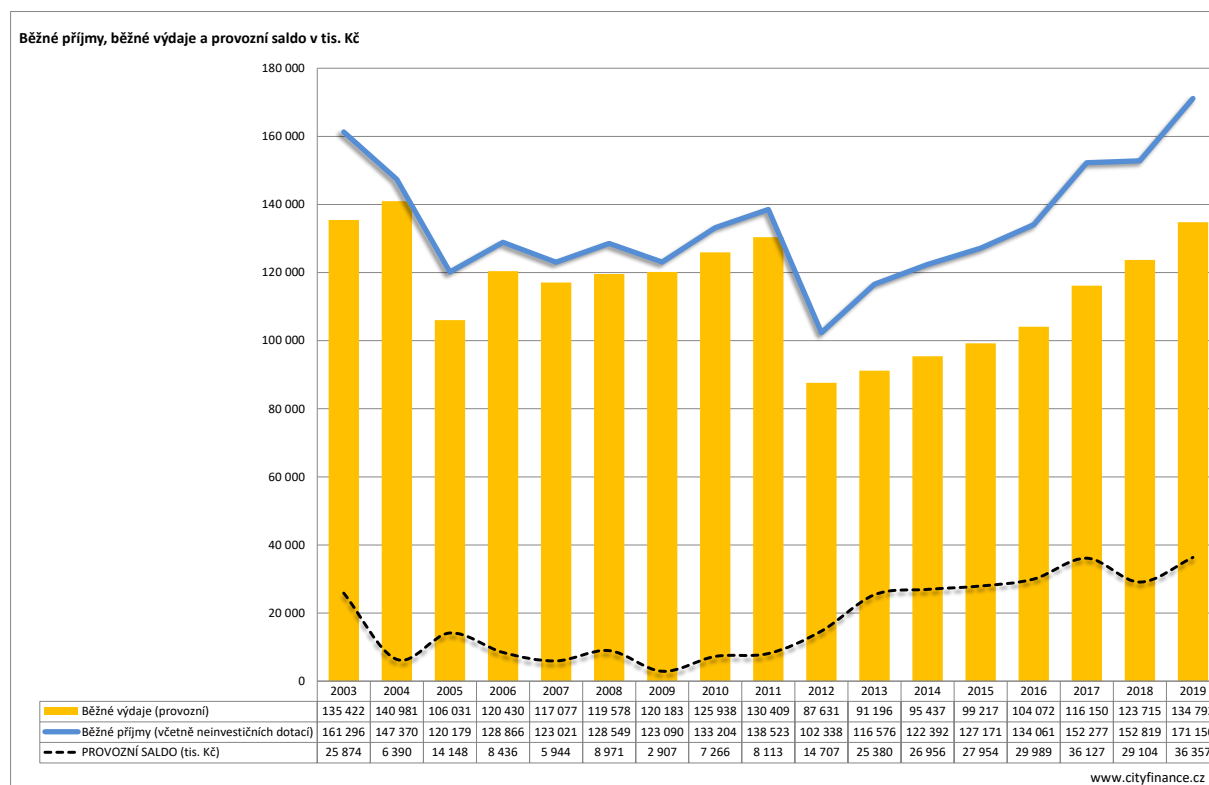
Provozní saldo Kraslic ukázalo v absolutních hodnotách **skvělý trend** a **poslední roky stabilní absolutní hodnoty**. Město docилоvalo sice lehce podprůměrné hodnoty provozního salda a rok 2019 uzavíral na **36 mil. Kč** (21 % běžných příjmů, průměr v ČR byl 27 %) **viz grafy dále**. Hodnoty provozního salda zkreslily směrem dolů vyšší opravy roku 2019. Opravy zvyšovaly provozní výdaje a snižovaly tak zároveň provozní saldo, což později očistíme. Provozní saldo posuzují především banky při žádostech o úvěry.

Graf 19. Vývoj provozního salda Kraslic

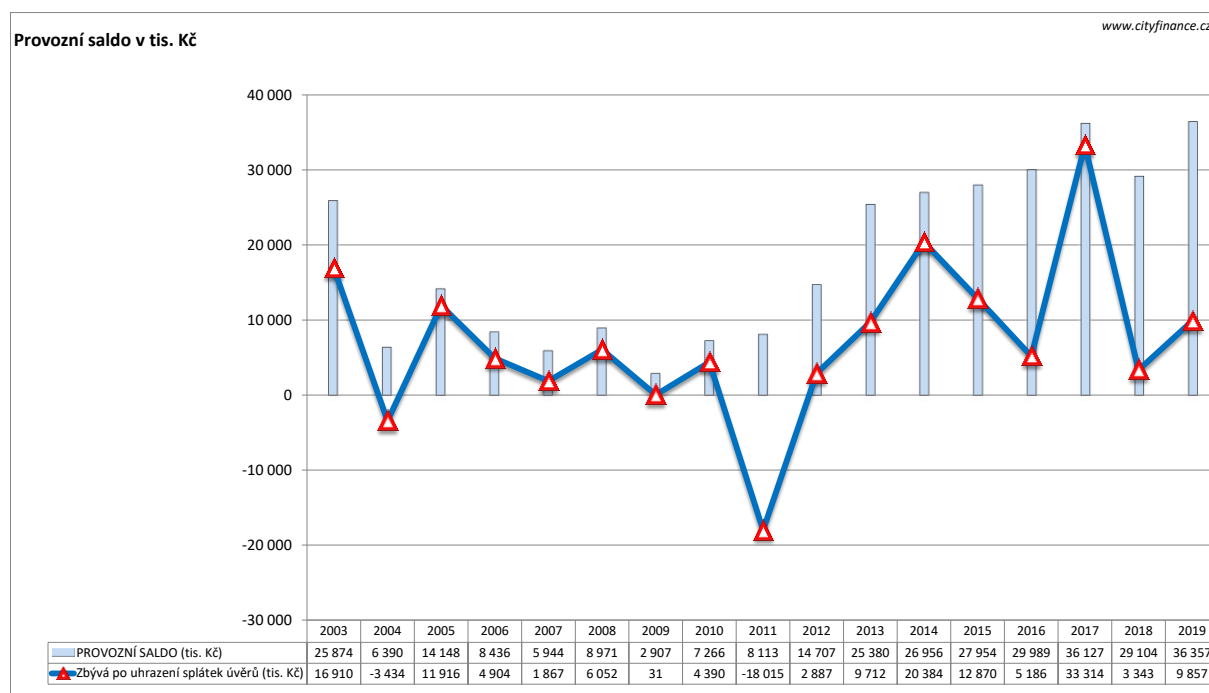
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 20. Vývoj provozního hospodaření Kraslic

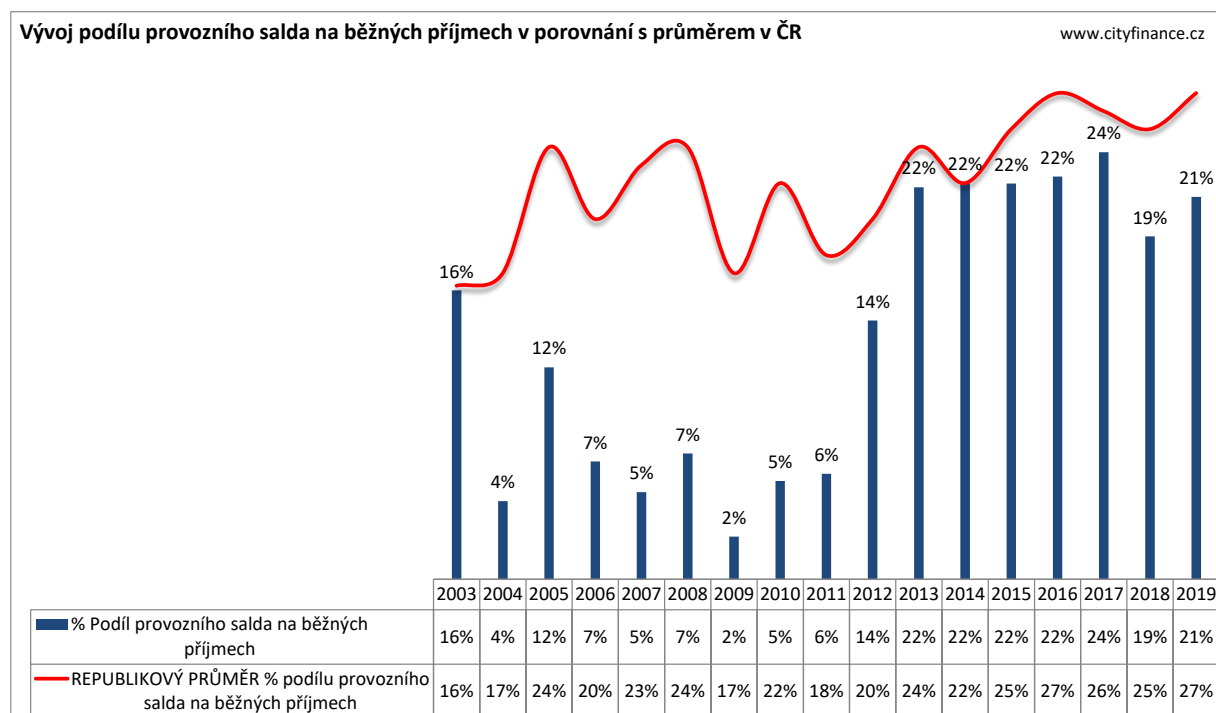

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 21. Vývoj zátěže provozního salda splátkami dluhů Kraslic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 22. Porovnání vývoje provozního salda Kraslic s průměrem v ČR

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Tabulka 4. Vývoj provozního salda Kraslic

Údaje (čísla značí druhové členění rozp. skladby)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1+2+4 Běžné příjmy (včetně neinvestičních 1 dotací)	123 090	133 204	138 523	102 338	116 576	122 392	127 171	134 061	152 277	152 819	171 150
5 Běžné výdaje (provozní)	120 183	125 938	130 409	87 631	91 196	95 437	99 217	104 072	116 150	123 715	134 792
8124 Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	2 876	2 876	26 129	11 821	15 668	6 572	15 084	24 803	2 813	25 761	26 500
PROVOZNÍ SALDO (tis. Kč)	2 907	7 266	8 113	14 707	25 380	26 956	27 954	29 989	36 127	29 104	36 357
Zbývá po uhrazení splátek úvěrů (tis. Kč)	31	4 390	-18 015	2 887	9 712	20 384	12 870	5 186	33 314	3 343	9 857
% Podíl provozního salda na běžných příjmech	2%	5%	6%	14%	22%	22%	22%	22%	24%	19%	21%
REPUBLIKOVÝ PRŮMĚR % podílu provozního salda na běžných příjmech	17%	22%	18%	20%	24%	22%	25%	27%	26%	25%	27%
Stav na bankovních účtech (tis. Kč)	14 444	14 156	11 927	24 564	27 278	35 726	32 063	58 341	59 341	48 880	38 172
Provozní saldo po úhradě splátek úvěrů + stav na bankovních účtech předchozího roku (tis. Kč)	10 888	18 834	-3 860	14 814	34 276	47 661	48 596	37 248	91 655	62 684	58 737
Změna běžných příjmů (tis. Kč)	-5 459	10 114	5 318	-36 185	14 238	5 817	4 779	6 890	18 216	542	18 331
Změna běžných výdajů (tis. Kč)	606	5 755	4 471	-42 779	3 565	4 241	3 780	4 855	12 078	7 565	11 077
											Suma od 2015
											48 757
											39 356

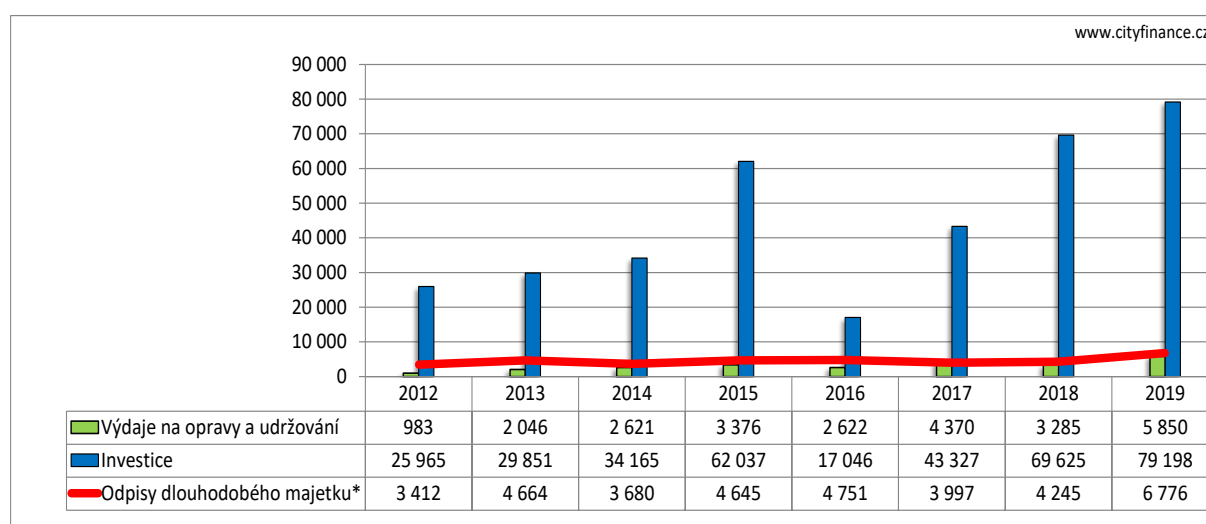
Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Majetek města a krytí požadavků reprodukce. **Majetek města roste** a jen stavby představovaly z rozvahy cca **133 mil. Kč**. Samotné město potřebuje aktuálně na **reprodukcí** dlouhodobého majetku typu staveb **ročně přibližně alespoň cca 7 mil. Kč⁵ (číslo vzrostlo z cca 5 mil. Kč tím, jak roste majetek města)**. Skutečná potřeba bude s jistotou vyšší neb účetnictví v případě veřejné správy bohužel neodráží skutečnou hodnotu a hlavně stav majetku. Odpisy mohou být také sníženy tak, že jsou časově více rozloženy a vybraný majetek svěřen do organizací, které jsou závislé na finančních zdrojích města. Obnova majetku města je vždy vícezdrojová a realizuje se především třemi způsoby:

1. způsobem běžných výdajů (účet 511 – opravy a udržování);
2. investicemi;
3. příspěvky na obnovu majetku organizací, případně společností města (investičními i neinvestičními).

Do obnovy majetku města směřovaly opravy a investice (vyplývá z **dalšího grafu**). Červená čára představuje odpisy, tedy minimální potřebnou částku na obnovu majetku z účetnictví, zeleně jsou opravy a udržování (bez oprav realizovaných příspěvkovými organizacemi, případně obchodními společnostmi) a modré sloupce jsou investice. Za poslední 4 roky od roku 2016 do roku 2019 město **vynaložilo do majetku samo přímo více než 225 mil. Kč** (cca 209 mil. Kč investicemi a zbytek opravami). Na reprodukci majetku by dostačovalo za tu dobu z účetnictví cca 20 mil. Kč. **Přístup města, k zajištění financí na reprodukci a budování majetku byl excelentní.**

Graf 23. Financování obnovy a budování majetku Kraslic v tis. Kč

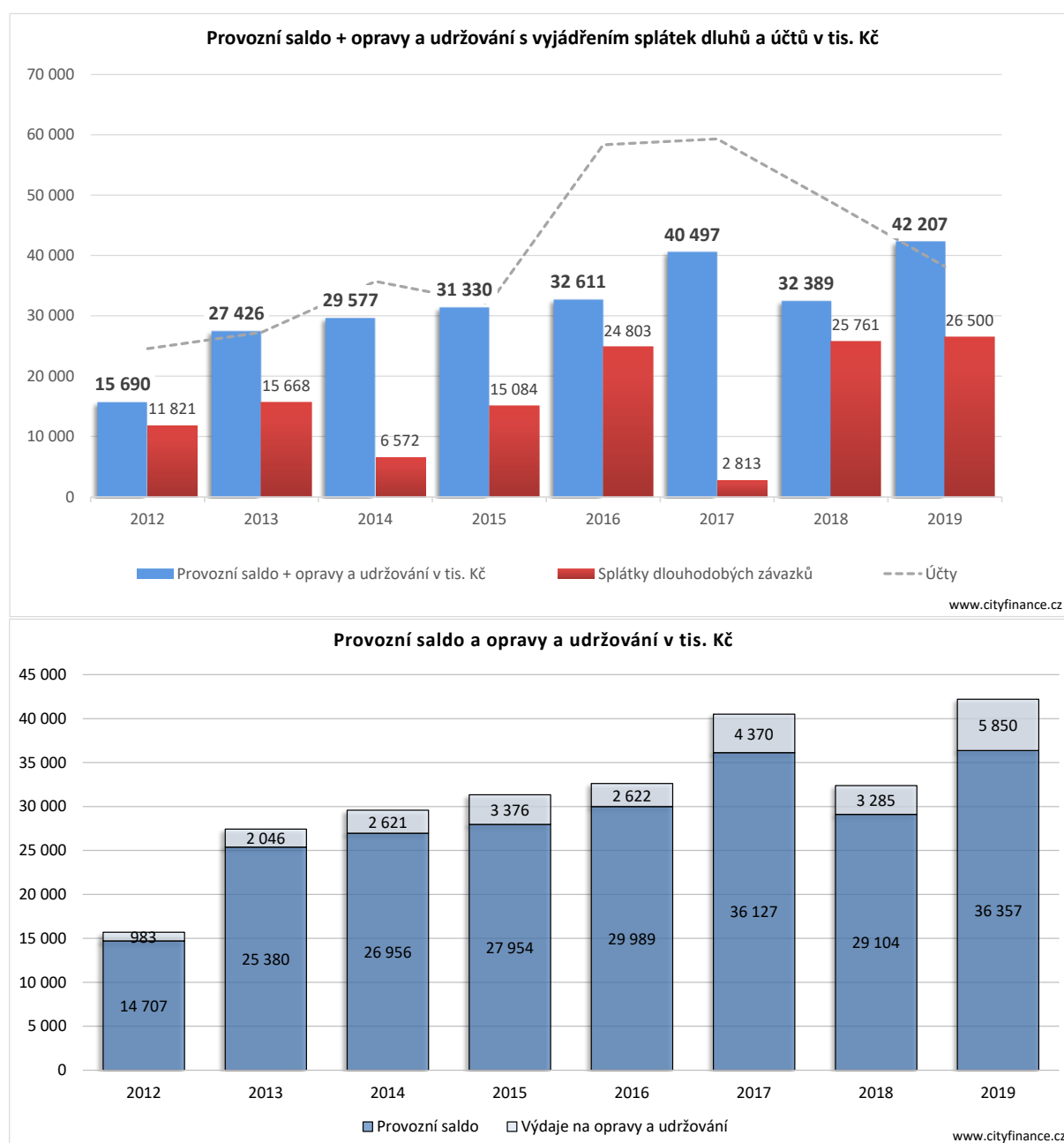

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

⁵ Odpisy – obce od roku 2012 povinně odpisují a odpisy mají sloužit k financování oprav a obnovy dosavadního majetku. Tento údaj je zjištěn z účetního výkazu zisku a ztrát (tzv. výsledovka, účet 551).

Finanční kondice města je **nejdůležitější údaj** celé analýzy. Nyní zohledníme opravy, které konečně přičteme k provoznímu saldu (rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů), dostaneme celkovou výši roční finanční kondice města, **viz grafy dále** (modré sloupce s vyjádřením splátek dluhů, ale to i těch na předfinancování z toku dotací). Od roku 2012 byla finanční kondice města ve skvělém trendu a vyhoupla se na **nový rekord 42 mil. Kč** (cca 36 mil. Kč provozní saldo zbytek opravy). Finanční kondice Kraslic byla za poslední **4 roky průměrně skvělých cca 37 mil. Kč**. To byly peníze z ročních běžných příjmů, které mohla samospráva po úhradě provozu nasměrovat do oprav, investic a na splátky dluhů nebo do rezerv.

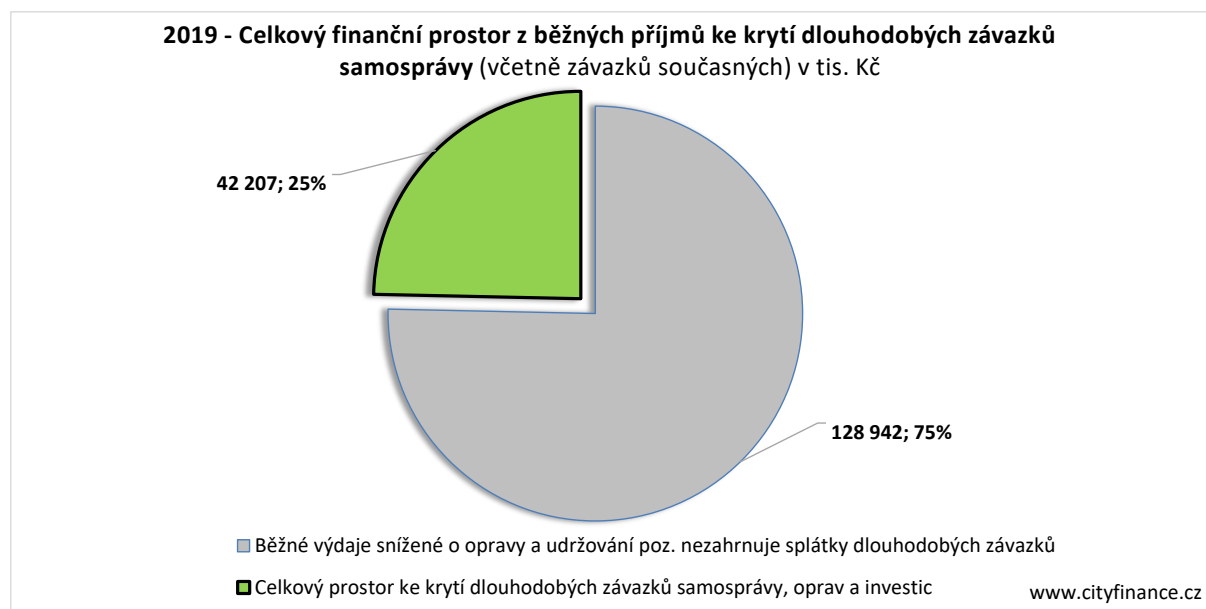
Graf 24. Vývoj finanční kondice Kraslic

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

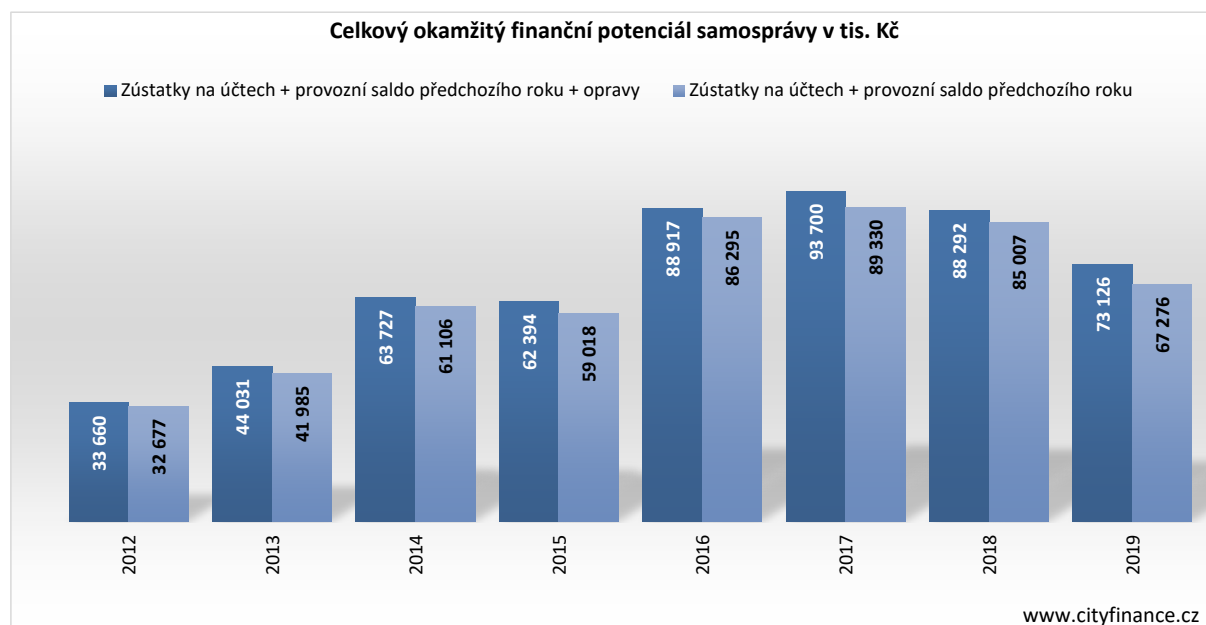
Rozdíl mezi celkovými běžnými příjmy a běžnými výdaji sníženými o opravy byl v roce 2019 sice **zhoršených, ale stále dobrých 25 %** běžných příjmů. Ukazatel vyjadřuje podíl z běžných příjmů po úhradě provozu, který zbývá samosprávě k rozhodování. **Provoz města se poslední roky mírně prodražuje.**

Graf 25. Celkový finanční prostor Kraslic v roce 2019

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Graf 26. Vývoj okamžitého finančního potenciálu Kraslic

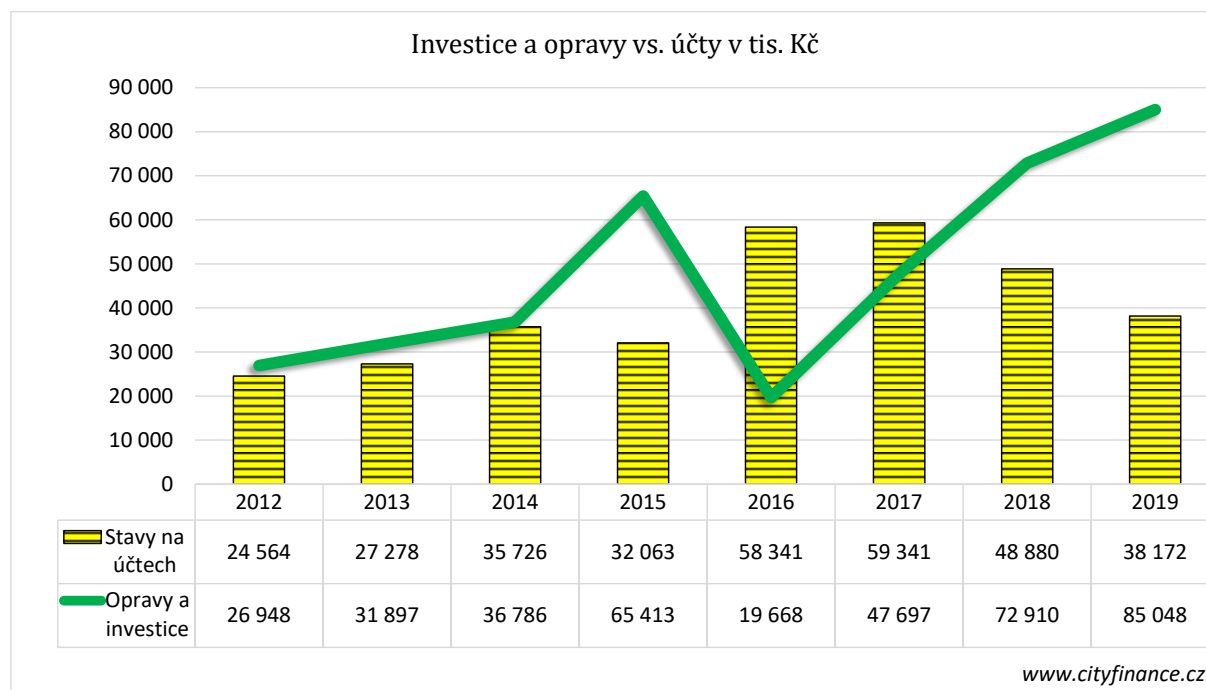

Zdroj: MFČR, propočet www.cityfinance.cz

Kraslice měly poslední roky **nejlepší finanční potenciál ve své historii a začaly ho využívat**. Nikdy v minulosti Kraslice nepracovaly s tak vysokým objemem vlastních financí jako poslední 4 roky (viz **sloupcové grafy**).

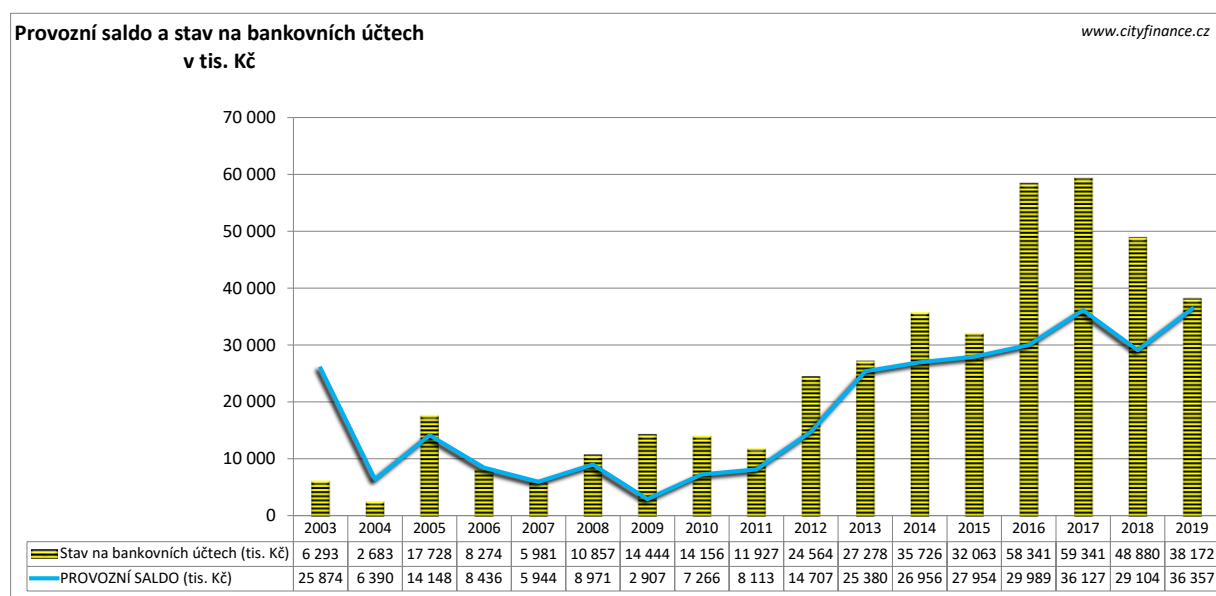
Z hlediska **vysokých objemů finanční investiční politiky** jsou Kraslice **ostatním městům vzorem**. Na dalším grafu je vidět zvýšená **schopnost města angažovat více financí do rozvoje**, tedy oprav a investic (viz **zelený čárový graf**). Zároveň si město drželo velmi **rozumnou finanční likviditu** (stavy na účtech včetně fondů nebyly ani přemrštěně vysoké, ani příliš nízké apod.).

Graf 27: Stavy na bankovních účtech vs. opravy a investice Kraslic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

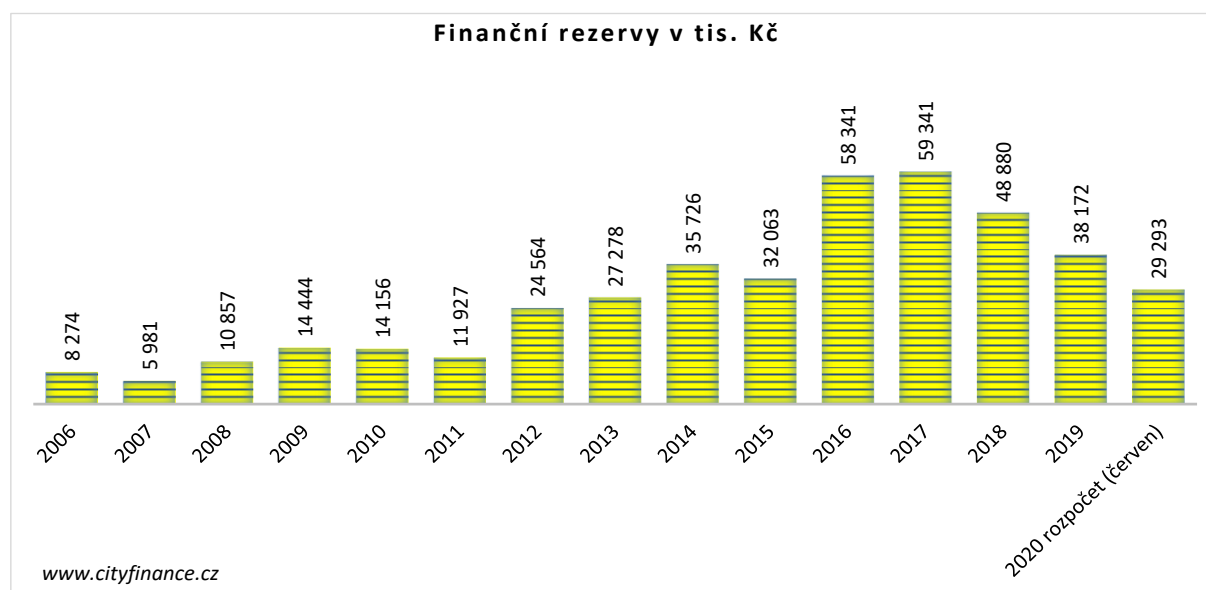
Graf 28: Stavy na bankovních účtech a provozní saldo Kraslic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

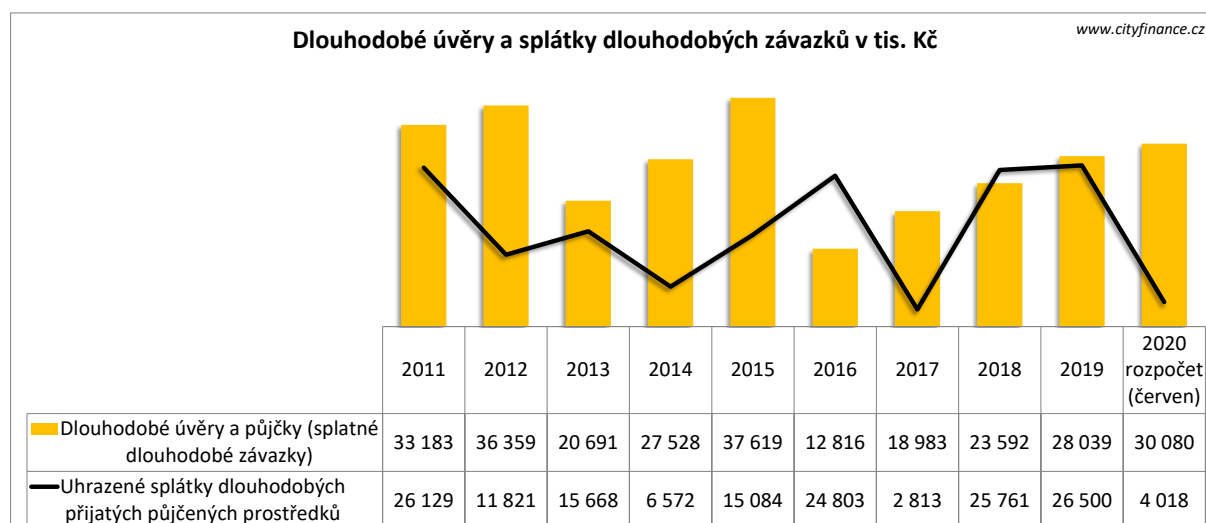
Finanční rezervy na účtech Kraslic byly na konci roku 2019 řádově **38 mil. Kč⁶**. Město v rozpočtu 2020 **správně zachovává nadále rozumnou výši zůstatků na účtech. Finanční likvidita města byla dosud výborná.**

Graf 29. Vývoj finančních rezerv Kraslic, včetně rozpočtu 2020

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz (POZ. rozpočet nevyjadřuje plnění, ale rozpočet 2020)

Graf 30. Vývoj úvěrů a splátek dlouhodobých úvěrů Kraslic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Dluhy Kraslic zůstaly dosud nízké, kdy rozpočet 2020 počítá na konci roku se zůstatkem dluhu cca **30 mil. Kč**. Aktuálně jsou úvěry extrémně levné s úroky výrazně nižšími než růst cen.

⁶ Krátkodobý finanční majetek, zejména základní běžný účet a účty fondů. Součty účtů 068+231+236+241.

Strop bezpečné zadluženosti je možno s ohledem na poměrně stabilní výsledky provozního hospodaření stanovit konzervativně na **170 mil. Kč⁷**, a to zároveň zohledňujeme rostoucí finanční rizika a uvedený strop je pod bankovním limitem. **K dopadům COVIDu přistupujeme jako k problému nejbližšího řízení CASH FLOW**, nikoliv jako k trvalému ochromení příjmů města. Připomeňme, že průměrná finanční kondice města za poslední 4 roky byla **37 mil. Kč**, rok 2019 uzavíral na **42 mil. Kč** (cca 36 mil. Kč provozní saldo, zbytek opravy). Výhled počítá obezřetně průměrně pouze s 20 mil. Kč, nejprve začínáme v roce 2021 propadem na velmi nízkých 10 mil. Kč a s cílem 30 mil. Kč, data minulosti viz **Graf 24. Vývoj finanční kondice Kraslic**. Z uvedené částky je možné realizovat splátky dluhů, opravy, investice, ale také tvořit rezervy. Při docílení stropu zadluženosti by směřovalo za normálních okolností na splátky 6,8 mil. Kč bez úroků (25letá splatnost, úrok při 2 % p. a. max. 3,4 mil. Kč), tj. i s úroky by šlo na splátky max. 10,2 mil. Kč. **Při docílení stropu** zadluženosti by s rezervou **v normálu alespoň 15 až 20 mil. Kč ročně mělo zbýt** na další opravy, investice a výdaje, včetně případných mimořádných splátek.

Dlouhodobé pohledávky⁸ klesaly a aktuálně byly **velmi nízké**, proto nehrají výraznější roli ani ve výhledu.

Graf 31. Vývoj dlouhodobých pohledávek Kraslic

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

⁷ Jedná se o odborný odhad. Vycházíme z výše a trendu provozního salda, výdajů na opravy, stability a trendu běžných příjmů, výhledu daňových příjmů, struktury a trendu výdajů a zohledňujeme vnější i vnitřní rizika. Provozní saldo a výdaje na opravy jsou zdrojem umořování dluhu a předpokládáme, že samospráva by měla být schopná ideálně do 10 let bez komplikací vytvořit finance na úplné umoření dluhu. Dluh je nutné do max. 25 let bezpečně splatit tak, aby byl zajištěn běžný provoz a samospráva mohla nadále plnit úkoly, opravy a investice.

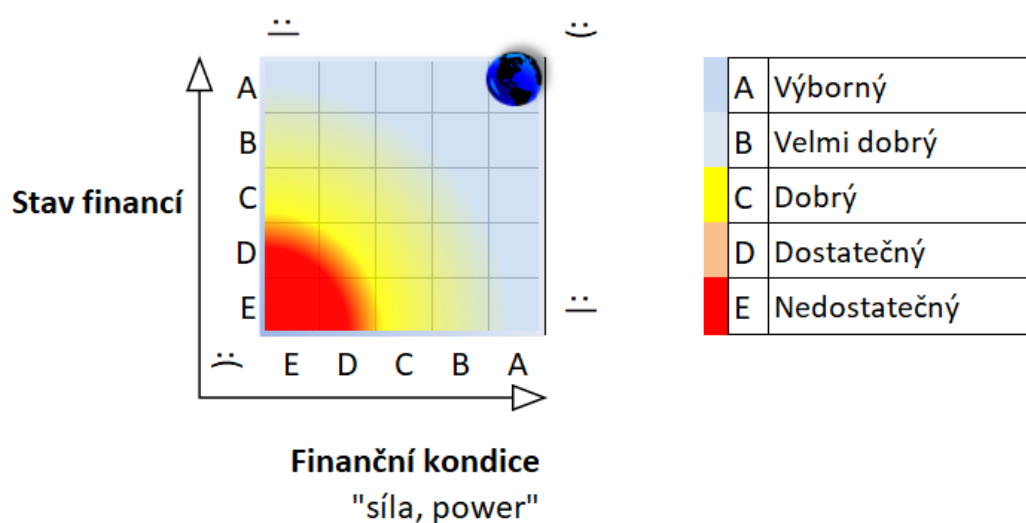
⁸ účty 462 až 471 z účetního výkazu rozvahy.

Závěr finanční analýzy

Kraslice si se zvýšeným rizikem udržely nejlepší hodnocení svého finančního zdraví. Rizikem míníme růst provozních výdajů poměrně k běžným příjmům. Nadále však **finanční zdraví** Kraslic hodnotíme **nejlepší možnou známkou A+A+** (první písmeno finanční kondice, druhé momentální stav financí). Hodnocení opíráme zejména o:

- **A+** (výbornou s plusem za stabilitu) finanční **kondici** města opíráme především o výsledky a relativní stabilitu provozního hospodaření. Město má dostatek prostředků k pohodlné reprodukci svého dosavadního majetku a uvážlivému budování nového majetku. Vysoce kladně lze hodnotit vyšší investice, úspěšný dotační management, růst počtu žáků i náznak možného zastavení dlouhodobého úbytku obyvatel. Jistým nedostatkem byl dražší provoz města, který byl v absolutních hodnotách sice vyvážen růstem běžných příjmů, ale s ohledem na očekávané rasantní zhoršení příjmů nelze tento růst provozních výdajů dále bez následků udržet.
- **A+** (výborný s plusem) **stav financí**, kdy kladně hodnotíme především rozumnou finanční likviditu. Kladně hodnotíme kvalitu finančního řízení rozpočtové politiky spočívající ve velmi opatrném nastavení rozpočtu s rezervami na straně příjmů. Město mělo nízký dluh. Stav financí Kraslicím umožňuje nadále pokračovat v investicích, ovšem s konzervativním přístupem k budování provozně náročného majetku, který by nebylo možné financovat z výnosů, které by přinášel. Výjimku tvoří školství.

Obrázek 1. Rating - hodnocení finančního zdraví Kraslic

POZ. Škála známkování A nejlepší, město pak představuje symbol planety.

Čím dále a výše od "slunce" se v matici planetka nachází, tím lepší finanční zdraví.

© Ludek Tesař, Cityfinance, www.cityfinance.cz

Kraslicím zbývalo z běžných příjmů po úhradě provozu vyjma oprav **v roce 2019** celkem **42 mil. Kč** (v tom cca 36 mil. Kč provozní saldo, zbytek opravy) **viz Graf 24**. Z této částky směřovalo cca 26 Kč na splátky překlenovacích dluhů. Průměrně je zapotřebí na reprodukci majetku města alespoň 7 mil. Kč ročně. Zůstatek dluhu byl na konci roku 2019 prakticky pouze 30 mil. Kč a finanční rezervy na účtech dosahovaly přibližně 38 mil. Kč.

Tabulka 5. SWOT analýza financí města (řazeno dle významu sestupně)

Silné stránky financí		Slabé stránky financí	
Výsledky a relativní stabilita provozního hospodaření.		Vyšší nároky na provozní výdaje posledních let.	
Zvýšené investice a opravy.			
Velice úspěšný dotační management.			
Prosperita města, miníme tím růst počtu žáků a náznak zastavení úbytku obyvatel.			
Excelentní přístup města k zajištění financí na reprodukci a budování majetku města.			
Velice nízký dluh, který rezervy převyšují.			
Rozumná finanční likvidita (rezervy na účtech).			
Skvělá rozpočtová politika, především rezervy v rozpočtu na straně příjmů a rezervy na účtech.			
Příležitosti financí		Ohrožení (rizika) financí	
Získání extrémně levných úvěrů ke krytí a rychlejší realizaci investic může přinést značné úspory.		Stagnace ekonomiky ČR a dopady opatření proti COVIDu a zrušení superhrubé mzdy. Snížení daňových příjmů města.	
Zavádění nových technologií a investice snižující provozní výdaje a zlepšující komfort služeb (zateplování, energie, modernizace atp.)		Zdražování investic, zejména cen stavebních prací.	
Investice do dalšího zatraktivnění města, zejména do infrastruktury vytvářejících podmínky pro bydlení a podnikání.		Udržitelnost finanční kondice města.	
Uvážlivé využití dotací.		Stárnutí populace a růst vlivu důchodců a zařazení mladých lidí a rodin na okraj společnosti.	
Přírůstek obyvatel, žáků a zaměstnanců nebo udržení stavu.		Nové povinnosti města (kompetence) převáděné státem bez financí.	

Rizika pro finance města posilují, zejména **vnější hrozby**. Jsou tu nejen rizika s ohledem na dopady **COVIDu a zrušení superhrubé mzdy** do ekonomiky a zejména na příjmy města, ale také pokračování **růstu cen, platů (v tom především pojistného), energií, stavebních prací** apod. Je třeba počítat s tím, že tlaky na růst provozních výdajů příliš nepoleví. Jistým rizikem je také nedostatek opravdu kvalitních dodavatelů a zaměstnanců na trhu. Budování a rozvoj infrastruktury pro podnikání a bydlení a investice do technologií a modernizace mohou hrozby výrazně snížit. **Příležitosti** vidíme v levných úvěrech a v rychlejších investicích zlepšující stav potřebného majetku města, zejména infrastrukturu a podmínky pro podnikání, bydlení a investice do technologií snižujících provozní výdaje a zlepšující podmínky pro život.

Střednědobý výhled rozpočtu

Kraslice dostojí svým dosavadním dlouhodobým závazkům. Pro střednědobý výhled rozpočtu je výchozím rok 2021⁹ (dle zákona) a je koncipován od roku 2021 do roku 2025 (na 5 let). Pro přehlednost uvádíme také **data rozpočtu 2020**, i když ta ještě ovlivní skutečné **dopady COVIDu**.

Ve výhledu zohledňujeme rostoucí finanční rizika jako je stagnace ekonomiky a růst provozních výdajů, platů atd. Výhled zahrnuje dosud známé dopady opatření na **COVID a plánované zrušení superhrubé mzdy s dopady v roce 2022**.

Očekávané dopady COVIDu pro rok 2020

Díky kvalitě rozpočtového plánování města, konkrétně zdravě skepticky pojatým daňovým příjmům rozpočtu, a také dotaci z MF ČR se Kraslice **snadno vypořádají** v roce 2020 s dopady opatření vlády proti COVIDu. Očekáváme meziroční propad sdílených daňových příjmů do cca **13 mil. Kč**. Dopady v tomto roce 2020 vyrovnává dotace cca **+8,5 mil. Kč** (1250 Kč/obyvatel) a městem meziročně opatrně plánované daňové příjmy rozpočtu, který pracuje s poklesem daňových příjmů cca **5 mil. Kč**.

Pro zajímavost **za finanční krize v roce 2009** došlo k meziročnímu snížení daňových příjmů města o více než **-12 mil. Kč**.

⁹ Dle zákona „rok následující po roce, na který se sestavuje rozpočet“, sestavuje se na dobu minimálně 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet.

Doporučení (řazeno dle významu a časové priority sestupně)**1) Snížit nebo zmrazit provozní výdaje a zároveň udržet vysoké investice.**

- a) Pro následujících 5 let doporučujeme připravit a *realizovat užitečné opravy a investice za alespoň 120 mil. Kč až 200 mil. Kč* bez kapitálových příjmů a dotací. Na dotace zbytečně nečekat a nespoléhat a realizovat potřebné a užitečné investice k růstu města.
- b) *Ideálně o 10 % snížit a zmrazit pro následující 2 roky provozní výdaje* vyjma oprav a platů.
- c) Co nejrychleji po roce 2022 **zajistit ukazatel provozní saldo + opravy > alespoň 30 mil. Kč ročně** (Kraslice docílily v roce 2019 celkem 42 mil. Kč **viz Graf 24**). Zpočátku bude ukazatel pouze 10 mil. Kč, to pro rok 2021.

2) Rychleji realizovat investice a tím šetřit nemalé prostředky města. Využít výhody doby:

- a) Dle potřeby čerpat levný *Investiční úvěrový rámec do maximální výše bezpečné zadluženosti, která je cca 170 mil. Kč.*
- b) *Rychlejší realizací investic lze docílit úspory* spočívající ve značném rozdílu růstu cen stavebních prací a ceny úroků z úvěrů. Růst cen ve stavebnictví lze očekávat v rozpětí cca 5 až 10 % a úroky 0,5 až 1 % p. a. (záleží na druhu úroku).
- c) Nedoporučujeme dodavatelské úvěry vyjma tzv. EPC projektů.

3) Zdražit a zdrazovat postupně veškeré služby a zvyšovat příjmy města. Zajistit a udržet zdravou *pravidelnou valorizaci a rentabilní či tržní hodnoty cen všech služeb města*. Týká se to vodného, stočného, nájmu, odpadů, místních poplatků etc. Držet krok alespoň s inflací je nezbytností.**4) Držet vyšší finanční likviditu, konkrétně těmito opatřeními:**

- a) *Nesnižovat vlastní rezervy na účtech pod cca 30 mil. Kč.* To ani v rozpočtech, tedy po promítnutí výsledku rozpočtu do finančních aktiv. Toto doporučení dáváme především s ohledem na extrémně vysoká rizika let 2021 a 2022, kdy není jasný osud ekonomiky a zejména vládní záměry jsou nejasné a pro tyto roky zcela nečitelné. Například není jasné od kdy stát a na jak dlouho zruší superhrubou mzdu, což by mělo zásadní dopad do příjmů obcí apod.
- b) *Zajistit na rok 2021 vysoké rezervy* na straně příjmů (obezřetné konzervativní nastavení) i výdajů (rezervy v rozpočtu).
- c) Přednostně čerpat levné úvěry ke krytí investic

Definice finančního potenciálu města

Finanční potenciál Kraslic je zmapován na období **2021 až 2025 (5 let)**. Počítáme se základními zdroji financování, které může město přímo ovlivnit, a jsou předvídatelné. Těmito zdroji jsou:

1. Přebytek provozního rozpočtu včetně oprav (provozní saldo + opravy)
2. Vlastní finanční rezervy
3. Investiční úvěrový rámec

Naopak nepočítáme s nejistými, či těžko předpověditelnými zdroji s vysokou nejistotou, které nelze predikovat s dostatečnou přesností nebo vůbec, jako jsou:

4. Dotace investiční povahy (případně nahodilé neinvestiční dotace)
5. Kapitálové příjmy (prodeje majetku apod.)

Dle těchto předpokladů bude město moci využít **v období 2021 až 2025** celkem minimálně (skeptický scénář) až cca **258 mil. Kč**, a to z těchto zdrojů:

A. **89 mil. Kč** (průměrně cca 18 mil. Kč ročně) **provozní saldo včetně oprav** po úhradě splátek dluhů (běžné příjmy – běžné výdaje + opravy, tj. účet 511 – splátky dluhů), s tím, že:

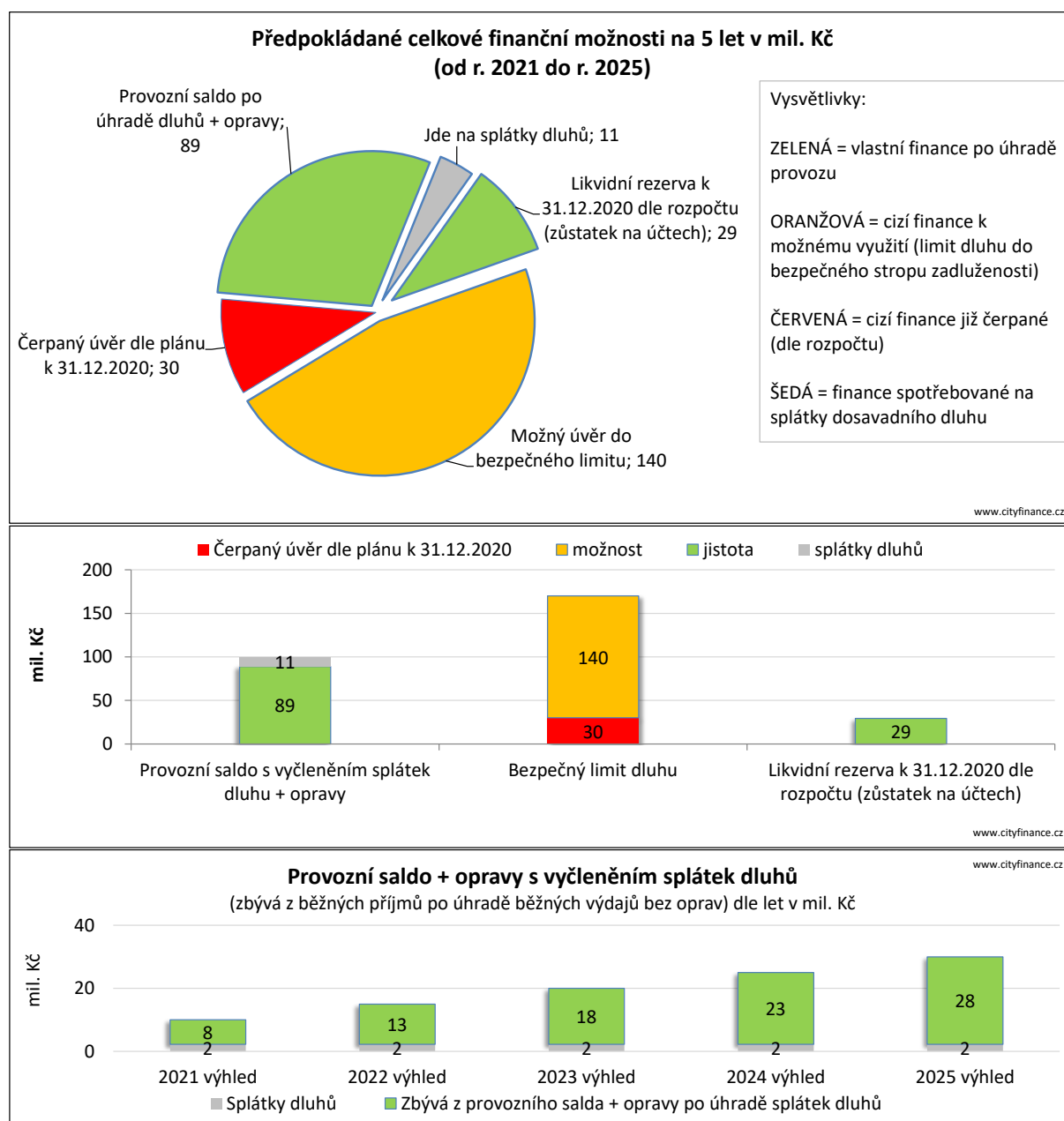
- Celkem je provozní saldo po přičtení oprav počítáno 100 mil. Kč (průměrně 20 mil. Kč), ale z toho je cca 11 mil. Kč použito na úmor dluhu.
- Alespoň cca 35 mil. Kč (průměrně 7 mil. Kč ročně) bude potřeba na zajištění reprodukce dosavadního nemovitého majetku.

B. cca **29 mil. Kč**, předpokládá na konci roku rozpočet na rok 2020 likvidní finanční rezervu. **Skutečné dopady COVIDu rezervu nejspíše nesníží;**

C. až cca **140 mil. Kč do stropu bezpečné zadluženosti 170 mil. Kč.**

- Uvedený strop je pod bankovním limitem. **K dopadům COVIDu** přistupujeme jako k problému nejbližšího řízení CASH FLOW, nikoliv jako k trvalému ochromení příjmů města. Připomeňme, že průměrná finanční kondice města byla za poslední 4 roky 37 mil. Kč, rok 2019 uzavíral na 42 mil. Kč (cca 36 mil. Kč provozní saldo, zbytek opravy). Výhled počítá obezřetně průměrně pouze s 20 mil. Kč, nejprve začínáme v roce 2021 propadem na velmi nízkých 10 mil. Kč a s cílem 30 mil. Kč, data minulosti viz **Graf 24. Vývoj finanční kondice Kraslic**. Z uvedené částky je možné realizovat splátky dluhů, opravy, investice, ale také tvořit rezervy. Při docílení stropu zadluženosti by směřovalo za normálních okolností na splátky 6,8 mil. Kč bez úroků (25letá splatnost, úrok při 2 % p. a. max. 3,4 mil. Kč), tj. i s úroky by šlo na splátky max. 10,2 mil. Kč. **Při docílení stropu zadluženosti by s rezervou v normálu alespoň 15 až 20 mil. Kč ročně mělo zbýt** na další opravy, investice a výdaje, včetně případných mimořádných splátek. Podle zákona o rozpočtové odpovědnosti je třeba zajistit meziroční splátky (nikoliv snížení) každého dluhu nad 106 mil. Kč (ve výši 5 % z rozdílu výše dluhu nad 60 % průměru příjmů za poslední 4 roky). Nezaměňujme výši dluhu, která není zákonem daná s povinností zajistit splátky z výše dluhu, což požaduje zákon.

Graf 32. Grafické vyjádření finančních možností Kraslic na období 2021 až 2025 po úhradě provozu bez přijatých investičních dotací a kapitálových příjmů v mil. Kč

Zdroj: www.cityfinance.cz

Závěr

Kraslice mají v období 2021 až 2025 (5 let) finanční potenciál **z vlastních zdrojů** po zajištění provozu a po připočtení oprav a po úhradě splátek dluhů minimálně cca **118 mil. Kč** (provozní saldo – splátky dluhů + opravy + rezervy na účtech) + až **140 mil. Kč** možnost využití Investičního úvěrového rámce do stropu bezpečného zadlužení 1700 mil. Kč = cca **258 mil. Kč**, a to **bez investičních dotací, budoucích kapitálových příjmů**, či jiných mimořádných příjmů. Využito je zároveň široké spektrum rezerv (**výčet dále**).

Předpoklady a plnění střednědobého výhledu rozpočtu

Střednědobý výhled rozpočtu je pojat, vzhledem k aktuální ekonomické situaci a prognóze financí ČR konzervativněji a **počítá s výraznějšími dopady COVIDu a se zrušením superhrubé mzdy s dopadem do roku 2022**. Střednědobý výhled uvádí **výdaje na opravy a investice** kumulované do přebytků v jednotlivých letech využitelných libovolně dle aktuálních plánů samosprávy.

Výhled v sobě zahrnuje:

- **Dopady COVIDu ve skeptické variantě** (dle současných předpokladů);
- **Návrat** do normálu po COVIDu rychlejším růstem daňových příjmů (po propadu) průměrně o **6,6 %** (dosavadní dlouholetý průměrný růst vykázal od roku 2000 průměrně dokonce 8 %, ale to včetně zvýšení daném změnou zákona RUD);
- Dostatečné **rezervy**:
 - Výhled nepočítá s kapitálovými příjmy;
 - Výhled nepočítá s nahodilými dotacemi (ať již investiční nebo neinvestiční povahy);
 - Výhled nezvyšuje přijaté běžné dotace na provoz (vyjma schválených);
 - Výhled nezvyšuje nedaňové příjmy z vlastní činnosti města ani místní daně;
 - Další rezervy jsou zakomponované na straně výdajů, kde je vytvořena rezerva na ostatních běžných výdajích v celkové výši cca **24 mil. Kč** za celé období (pro rok 2021 dokonce raději cca 11 mil. Kč, a to vzhledem k vyšším rizikům).
- Růst většiny **běžných výdajů o cca 3 %**, u výdajů na **platy vč. pojištění** průměrně o cca 5,3 % ročně dle očekávání respektujících nařízení vlády.
- **Stabilizaci a návrat ukazatele (provozní saldo + opravy) > 30 mil. Kč.** Kraslice docílily v roce 2019 celkem 42 mil. Kč **viz graf 24.**

Doporučená pravidla rozpočtů pro stabilitu financí samosprávy

Následující ukazatele a pravidla pro sestavování rozpočtů vedou k udržení a stabilizaci plnění řízení financí. Dodržování ukazatelů finančního zdraví se projeví v zajištění stability a dobrého trendu financí samosprávy.

1. PRAVIDLO: **Dobrý trend financování provozu** - Běžné příjmy by se měly průměrně vyvíjet lépe než běžné výdaje (nebo stejně). Opravy stranou.

2. PRAVIDLO: **Dobrý provozní výsledek** – důrazně doporučujeme v praxi **rychle po COVIDu a zrušení superhrubé mzdy** zajistit ukazatel **provozní saldo + opravy > alespoň 30 mil. Kč** (ideálně provozní saldo mnohem vyšší než 25 % běžných příjmů). Běžné příjmy musí až na výjimky let vysokých oprav převyšovat běžné výdaje¹⁰, s jistotou je třeba mít vždy finance alespoň na splátky dluhů. Ovšem je třeba myslet také na rezervy a finanční požadavky na reprodukci majetku.

3. PRAVIDLO: **Dluhy pod kontrolou** - bezpečný strop zůstatku dlouhodobých úvěrů (resp. splatných závazků) je aktuálně **170 mil. Kč**.

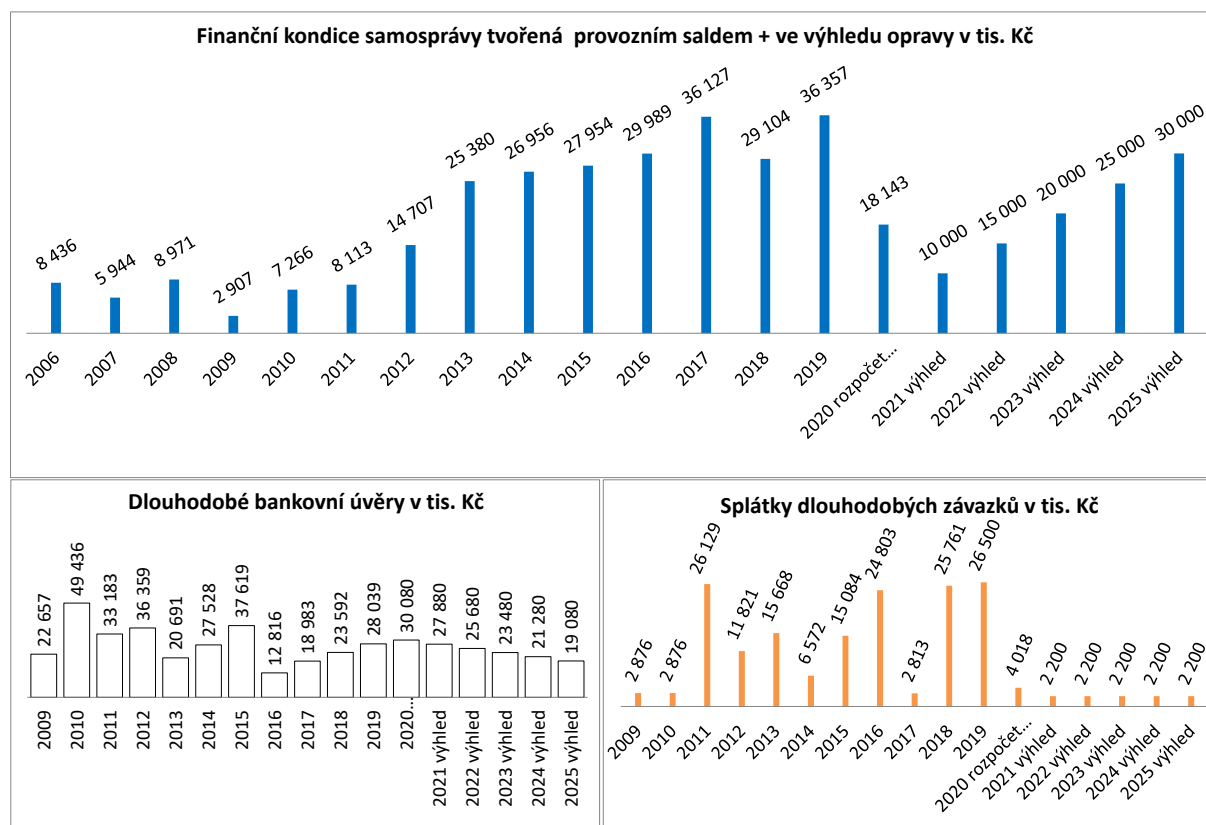
Podrobný střednědobý výhled rozpočtu uvádí **tabulky a grafy dále**.

¹⁰ Výjimku mohou tvořit rozsáhlé mimořádné opravy a rekonstrukce. Tyto mimořádné výdaje je však lépe, pokud to lze, evidovat jako investice.

Dopady střednědobého výhledu rozpočtu do financí

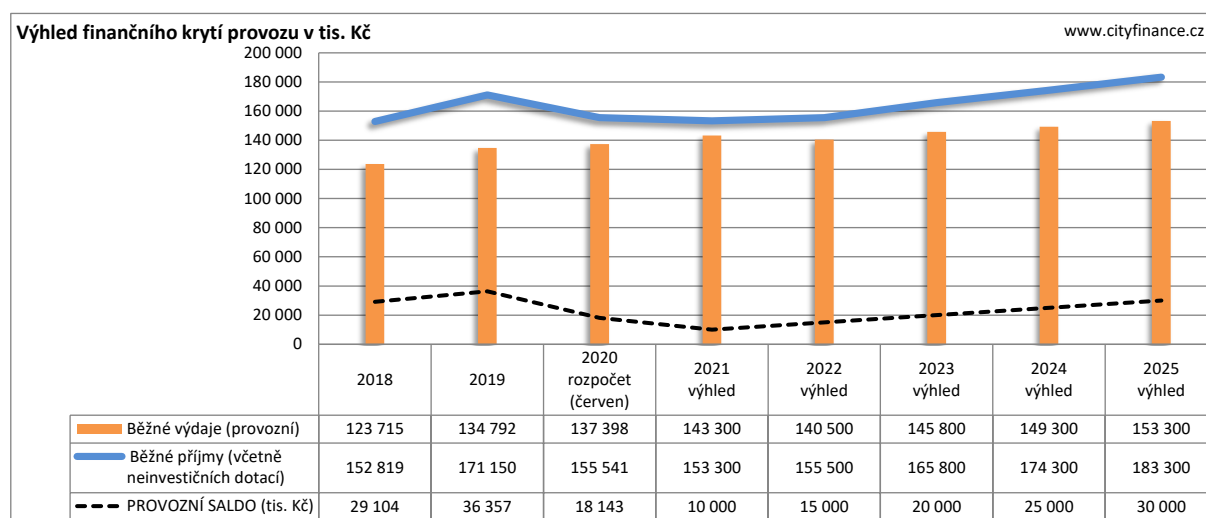
Dodržení výhledu by mělo následující dopad do financí města.

Graf 33. Zobrazení vybraných ukazatelů střednědobého výhledu rozpočtu Kraslic

POZ. od 2021 obsahuje provozní saldo + opravy! Zdroj: www.cityfinance.cz

Graf 34. Výhled finančního krytí běžného provozu Kraslic

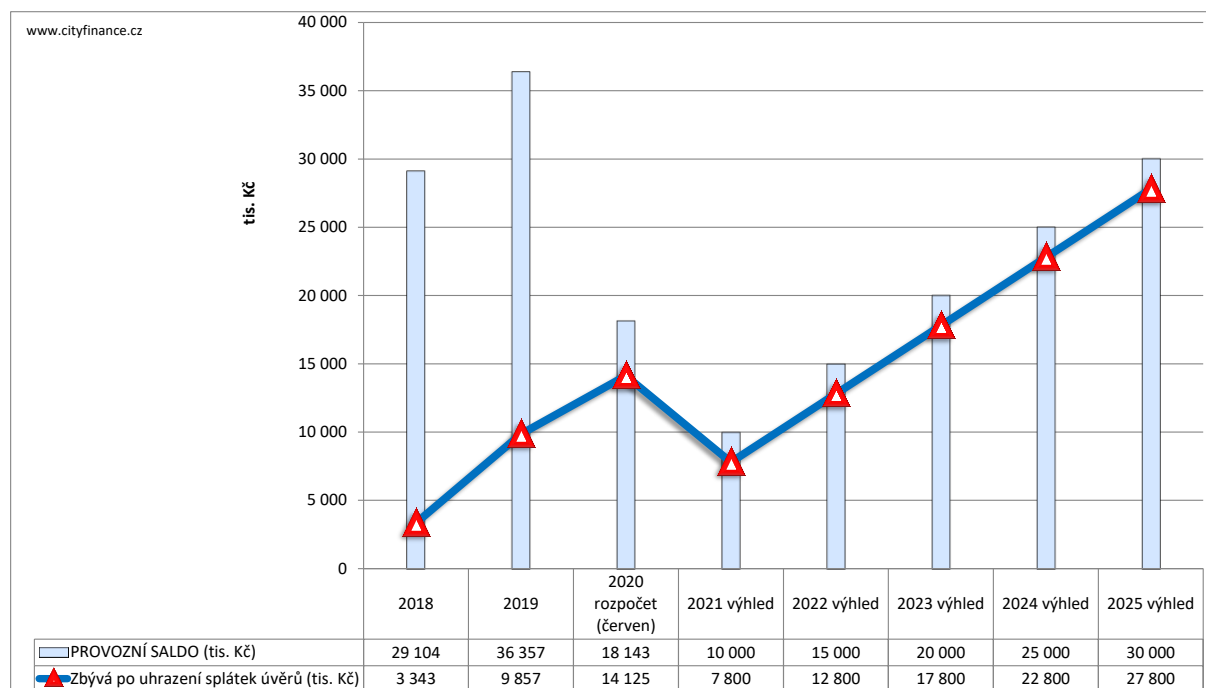
POZ. od 2021 obsahuje provozní saldo + opravy! Zdroj: www.cityfinance.cz

Tabulka 6. Výhled provozního salda Kraslic

tis. Kč										
Údaje (čísla značí druhové členění rozp. skladby)		2018	2019	2020 rozpočet (červen)	2021 výhled	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled	CELKEM 2021 až 2025
1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	152 819	171 150	155 541	153 300	155 500	165 800	174 300	183 300	832 200
5	Běžné výdaje (provozní)	123 715	134 792	137 398	143 300	140 500	145 800	149 300	153 300	732 200
a	PROVOZNÍ SALDO (tis. Kč)	29 104	36 357	18 143	10 000	15 000	20 000	25 000	30 000	100 000
	% Podíl provozního salda na běžných příjmech	19%	21%	12%	7%	10%	12%	14%	16%	
b	Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	25 761	26 500	4 018	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200	11 000
c=a-b	Zbývá po uhrazení splátek úvěrů (tis. Kč)	3 343	9 857	14 125	7 800	12 800	17 800	22 800	27 800	89 000
d	Stav na bankovních účtech (tis. Kč)	48 880	38 172	29 293	37 093	49 893	67 693	90 493	118 293	
e=c+d	Provozní saldo po úhradě splátek úvěrů + stav na bankovních účtech předchozího roku (tis. Kč)	62 684	58 737	52 297	37 093	49 893	67 693	90 493	118 293	
	% ZMĚNY BEŽNÝCH PŘÍJMU	0%	12%	-9%	-1%	1%	7%	5%	5%	
	% ZMĚNY BEŽNÝCH VÝDAJŮ	7%	9%	2%	4%	-2%	4%	2%	3%	
	ZMĚNY BEŽNÝCH PŘÍJMŮ (tis. Kč)	542	18 331	-15 609	-2 241	2 200	10 300	8 500	9 000	27 759
	ZMĚNY BEŽNÝCH VÝDAJŮ (tis. Kč)	7 565	11 077	2 606	5 902	-2 800	5 300	3 500	4 000	15 902

POZ. od 2021 obsahuje provozní saldo + opravy! Zdroj: www.cityfinance.cz

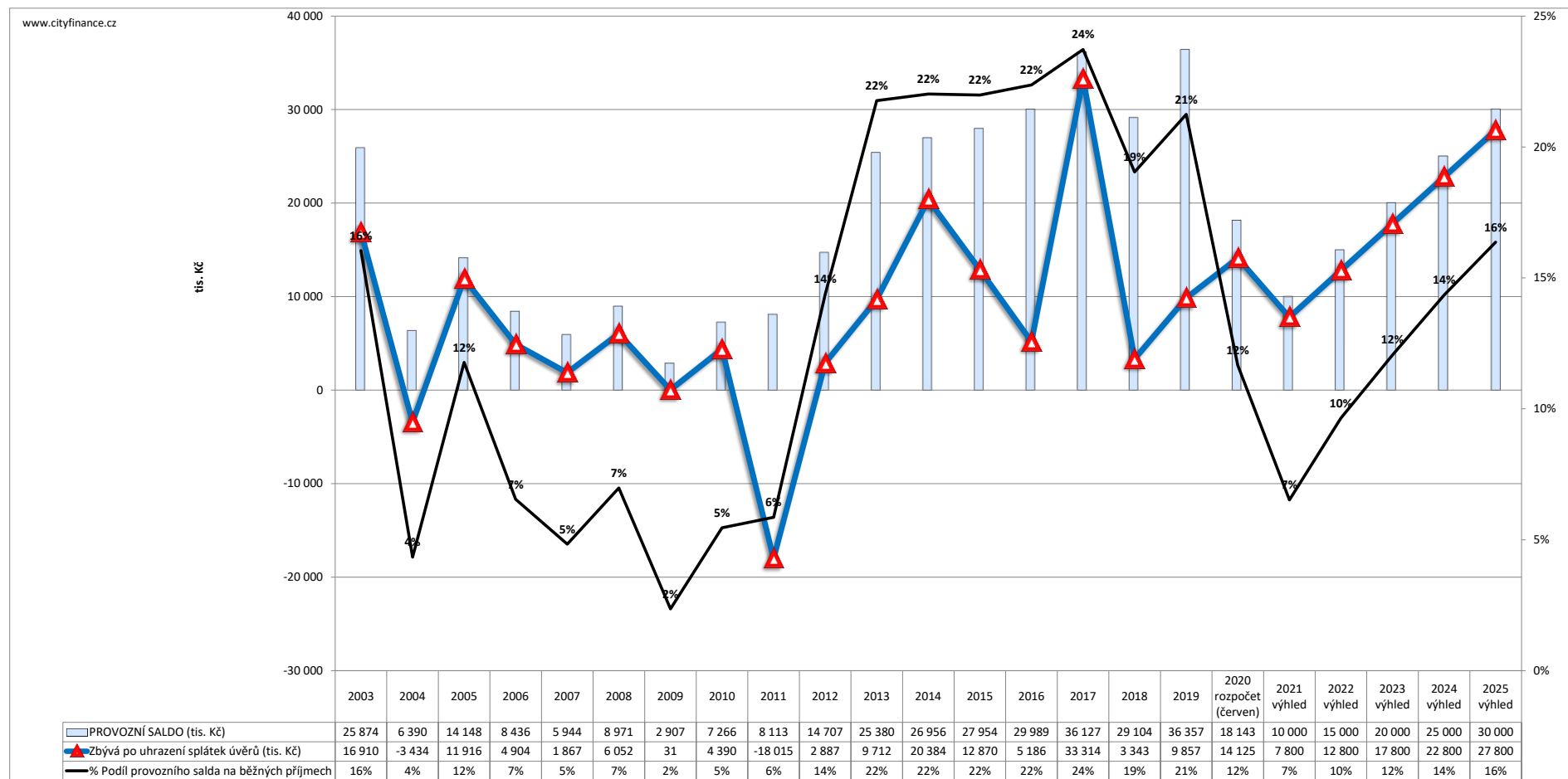
Graf 35: Výhled provozního salda Kraslic po zahrnutí splátek dluhů

POZ. od 2021 obsahuje provozní saldo + opravy! Zdroj: www.cityfinance.cz

Podrobné informace střednědobého výhledu rozpočtu viz dále [tabulková část](#).

Graf 36. Dlouhodobý pohled na vývoj provozního salda Kraslic

POZ. od 2021 obsahuje provozní saldo + opravy! Zdroj: www.cityfinance.cz

Přílohy

Příloha 1. Střednědobý výhled rozpočtu - tabulková část

Pro střednědobý výhled rozpočtu je výchozím rokem rok 2020¹¹. Tabulky obsahují pro srovnání skutečnosti předchozích let a případně aktuální rozpočet.

Důležité upozornění.

- Objem příjmů bude každý rok vyšší o přijaté investiční dotace a kapitálové příjmy. Ve výhledu není s investičními dotacemi a neschválenými kapitálovými příjmy počítáno.
- **Kapitálové výdaje** obsahují ve výhledu nulové hodnoty s tím, že střednědobý výhled počítá s jejich krytím z limitu provozního salda, rezerv (alternativně je otevřena cesta krytí dotacemi, kapitálovými příjmy a případně dluhy) ve vazbě na schválené projekty samosprávy v rozpočtu a budoucí uzavřené smluvní vztahy.
- Běžný finanční potenciál (bez úvěrů) je kumulován z přebytku provozního salda do finančních rezerv, což znamená, že tyto prostředky mohou být a budou využity na investice a opravy majetku ve vazbě na požadavky samosprávy v rozpočtu.
- Možnost čerpání úvěrů je stanoveno bezpečným limitem, který je kryt běžnými příjmy, potažmo dostatečným provozním saldem.
- Provozní dotace na straně příjmů a výdajů působí neutrálně na saldo, ale budou zvedat obrat prostředků přijatých a vydaných.

¹¹ Dle zákona „rok následující po roce, na který se sestavuje rozpočet“

Tabulka 7. Podrobný střednědobý výhled rozpočtu Kraslic

Střednědobý výhled rozpočtu									tis.Kč		roční změny	
ř.	Druhé třídění dle rozp. skladby	Údaj	2019	2020 rozpočet (červen)	2021 výhled	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled		roční průměr % změna 2000 až 2019	roční průměr % změna 2025/2021
1	1	Daňové příjmy	125 161	119 653	114 300	116 500	126 800	135 300	144 300		8,0	6,6
2	1111	DPFO ze závislé činnosti	27 093	26 000	27 500	21 300	24 000	26 000	29 000			1,4
3	1112	DPFO OSVČ	896	500	300	400	500	500	500			16,7
4	1113	DPFO zvláštní sazba (srážková)	2 438	2 000	2 700	3 000	3 500	4 000	4 000			12,0
5	1121	DPPO	22 707	21 000	15 000	18 000	20 000	22 000	24 000			15,0
6	1122	DPPO za obce	1 451	1 822	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800			0,0
7	1211	DPH	51 122	52 000	50 000	55 000	60 000	64 000	68 000			9,0
8	133 až 138 +1381	Místní poplatky (od roku 2017 včetně daně z hazardu)	12 359	9 376	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000			0,0
9	1361	Správní poplatky	2 383	2 255	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300			0,0
10	1511	Daň z nemovitostí	4 712	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700			0,0
11	2	Nedaňové příjmy	18 804	14 840	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000		-1,7	0
12	21	Příjmy z vlastní činnosti a odvody	15 485	12 737	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000			0,0
13	22	Přijaté sankční platby a vratky		641								
14	23	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaň. příjmy	1 801	1 209	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000			
15	24	Přijaté splátky půjček		253								
16	3	Kapitálové příjmy	3 595	1 000	0	0	0	0	0			
17	4	Přijaté dotace (transfery)	51 603	22 682	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000		11,0	0,0
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery vč. hospodářské činnosti)	27 185	21 048	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000			0,0
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	24 418	1 634								
		z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	15 178	16 317	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000			0,0
21	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	199 162	158 176	153 300	155 500	165 800	174 300	183 300		3,7	4,9
22	5	Běžné výdaje	134 792	137 398	143 300	140 500	145 800	149 300	153 300		3,7	1,7
23	50	Výdaje na platy, ostatní platby za práci a pojistné	39 380	43 355	45 500	47 700	50 000	52 500	55 000			5,2
24	51	Neinvestiční nákupy a související výdaje ve výhledu bez oprav (účet 511)	25 425	26 030	21 000	21 600	22 200	22 900	23 600			3,1
25	52	Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	1 947	1 990	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000			
26	533	Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím:	60 784	59 600	60 000	61 800	63 600	65 500	67 000			2,9
27	53 až 59 bez 533 (bez výhledu a rozpočtu)	Neinvestiční transfery obyvatelstvu a mezin. org. a půjčky obyv. (soc. dávky) a ostatní neinv. výdaje:	7 255	3 757	3 700	3 700	3 700	3 700	3 700			
28	59 pouze výhled a rozpočet	Rezerva na běžné výdaje a ostatní neinvestiční výdaje		2 666	11 100	3 700	4 300	2 700	2 000			23 800
29	6	Kapitálové výdaje	79 198	31 698	0	0	0	0	0			
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	213 990	169 096	143 300	140 500	145 800	149 300	153 300		5,6	1,7
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-14 828	-10 920	10 000	15 000	20 000	25 000	30 000			50,0
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	171 150	155 541	153 300	155 500	165 800	174 300	183 300		8,4	4,9
33	5	Běžné výdaje (provozní)*	134 792	137 398	143 300	140 500	145 800	149 300	153 300		3,7	Suma 2020 až 2024
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (POZOR, ve výhledu + opravy)	36 357	18 143	10 000	15 000	20 000	25 000	30 000			100 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	30 948	6 059	0	0	0	0	0			0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	26 500	4 018	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200			11 000
37	ř.31+ř.35-ř.36	Změna stavu na účtech a finančního majetku	-10 380	-8 879	7 800	12 800	17 800	22 800	27 800			
38	8	FINANCOVÁNÍ ("+" je další "dluh", "-" opak)	-14 828	10 920	-10 000	-15 000	-20 000	-25 000	-30 000			
39	ř.21+ř.35	Příjmy veškeré (včetně dluhů)	230 110	164 235	153 300	155 500	165 800	174 300	183 300			
40	ř.30+ř.36+ř.37	Výdaje veškeré (včetně splátek a úspor)	230 110	164 235	153 300	155 500	165 800	174 300	183 300			
41	ř.39-ř.40	Kontrolní saldo úplné (včetně financování)	0	0	0	0	0	0	0			
42		Stav na bankovních účtech, vkladech a fondech (krátkodobý finanční majetek):	38 172	29 293	37 093	49 893	67 693	90 493	118 293			Suma 2020 až 2024
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	9 857	14 125	7 800	12 800	17 800	22 800	27 800			89 000
44	ř.1+ř.11+pol. 4112 a 4212	Dluhová základna	159 143	150 810	148 300	150 500	160 800	169 300	178 300			
45	ř.36+leasing pol. 5178 +úroky pol. 5141	Dluhová služba	26 500	4 018	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200			
46	ř.45/ř.44 *	Ukazatel dluhové služby	16,65%	2,66%	1,48%	1,46%	1,37%	1,30%	1,23%			
47	rozvaha	Dlouhodobé úvěry a půjčky (splátelné dlouhodobé závazky)	28 039	30 080	27 880	25 680	23 480	21 280	19 080			
48	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	2 496	2 496	2 496	2 496	2 496	2 496	2 496			
49	rozvaha	Stavby (účet 021)	132 830									Suma 2020 až 24
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)			7 000	7 000	7 000	7 000	7 000			35 000
51	ř.34-ř.50	Zbývá po zahrnutí reprodukce majetku bez splátek dluhů (bez přijatých úvěrů, investičních dotací, kapitálových příjmů)			3 000	8 000	13 000	18 000	23 000			65 000

Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.)

POZ. Rozpis tříd, případně seskupení položek je ekvivalentem "Z toho:"

**bez 511 Oprav *ve výhledu včetně oprav

DOPORUČENÝ ÚDAJ

STROP ZŮSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚŘŮ

175 955 105 573 je 60%

tis. Kč

170 000

159 531

31 906

Zdroj: www.cityfinance.cz

Tabulka 8. Podrobný střednědobý výhled rozpočtu Kraslic s pohledem na finance od r. 2014

Střednědobý výhled rozpočtu														tis.Kč
ř.	Druhé třídění dle rozp. skladby	Údaj	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 rozpočet (červen)	2021 výhled	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled
1	1	Daňové příjmy	88 119	90 510	99 048	106 302	115 186	125 161	119 653	114 300	116 500	126 800	135 300	144 300
2	1111	DPFO ze závislé činnosti	15 387	16 872	19 010	21 199	24 405	27 093	26 000	27 500	21 300	24 000	26 000	29 000
3	1112	DPFO OSVČ	1 269	596	1 466	559	453	896	500	300	400	500	500	500
4	1113	DPFO zvláštní sazba (srážková)	1 788	1 905	1 934	1 900	2 099	2 438	2 000	2 700	3 000	3 500	4 000	4 000
5	1121	DPPO	17 109	17 686	19 988	20 222	19 975	22 707	21 000	15 000	18 000	20 000	22 000	24 000
6	1122	DPPO za obce	1 742	2 230	2 536	1 771	1 578	1 451	1 822	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800
7	1211	DPH	34 784	34 737	36 633	41 026	49 127	51 122	52 000	50 000	55 000	60 000	64 000	68 000
8	133 až 138 +1381	Místní poplatky (od roku 2017 včetně daně z hazardu)	8 380	9 183	10 324	12 270	10 086	12 359	9 376	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
9	1361	Správní poplatky	3 158	2 716	2 639	2 607	2 743	2 383	2 255	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300
10	1511	Daň z nemovitostí	4 503	4 585	4 519	4 749	4 720	4 712	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700
11	2	Nedaňové příjmy	17 287	18 374	16 397	20 976	17 786	18 804	14 840	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000
12	21	Příjmy z vlastní činnosti a odvody	10 990	15 603	13 945	14 527	15 054	15 485	12 737	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
13	22	Přijaté sankční platby a vratky							641					
14	23	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaň. příjmy	2 307	1 974	1 780	1 900	1 735	1 801	1 209	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
15	24	Přijaté splátky půjček							253					
16	3	Kapitálové příjmy	1 120	4 238	3 262	918	1 316	3 595	1 000	0	0	0	0	0
17	4	Přijaté dotace (transfery)	24 898	33 592	54 380	26 014	43 076	51 603	22 682	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery vč. hospodářské činnosti)	16 986	18 288	18 617	24 999	19 847	27 185	21 048	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	7 911	15 305	35 763	1 015	23 228	24 418	1 634					
		z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	11 819	11 796	11 952	12 790	13 338	15 178	16 317	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000
21	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	131 423	146 714	173 086	154 210	177 363	199 162	158 176	153 300	155 500	165 800	174 300	183 300
22	5	Běžné výdaje	95 437	99 217	104 072	116 150	123 715	134 792	137 398	143 300	140 500	145 800	149 300	153 300
23	50	Výdaje na platby, ostatní platby za práci a pojistné	30 108	31 126	32 195	34 279	37 073	39 380	43 355	45 500	47 700	50 000	52 500	55 000
24	51	Neinvestiční nákupy a související výdaje ve výhledu bez oprav (účet 511)	19 878	20 704	18 567	23 937	22 770	25 425	26 030	21 000	21 600	22 200	22 900	23 600
25	52	Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	1 950	1 676	1 547	1 861	1 842	1 947	1 990	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
26	533	Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím:	41 336	39 047	44 799	50 049	53 713	60 784	59 600	60 000	61 800	63 600	65 500	67 000
27	53 až 59 bez 533 (bez výhledu z rozpočtu)	Neinvestiční transfery obyvatelstvu a mezin. org. a půjčky obyv. (soc. dávky) a ostatní neinv. výdaje:	2 164	6 665	6 964	6 024	8 318	7 255	3 757	3 700	3 700	3 700	3 700	3 700
28	59 pouze výhled z rozpočtu	Rezerva na běžné výdaje a ostatní neinvestiční výdaje							2 666	11 100	3 700	4 300	2 700	2 000
29	6	Kapitálové výdaje	34 165	62 037	17 046	43 327	69 625	79 198	31 698	0	0	0	0	0
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	129 602	161 254	121 118	159 477	193 340	213 990	169 096	143 300	140 500	145 800	149 300	153 300
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	1 821	-14 540	51 968	-5 267	-15 977	-14 828	-10 920	10 000	15 000	20 000	25 000	30 000
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	122 392	127 171	134 061	152 277	152 819	171 150	155 541	153 300	155 500	165 800	174 300	183 300
33	5	Běžné výdaje (provozní)*	95 437	99 217	104 072	116 150	123 715	134 792	137 398	143 300	140 500	145 800	149 300	153 300
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (POZOR, ve výhledu + opravy)	26 956	27 954	29 989	36 127	29 104	36 357	18 143	10 000	15 000	20 000	25 000	30 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	13 409	25 176	0	8 980	30 370	30 948	6 059	0	0	0	0	0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	6 572	15 084	24 803	2 813	25 761	26 500	4 018	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200
37	ř.31+ř.35-ř.36	Změna stavu na účtech a finančního majetku	8 659	-4 449	27 164	900	-11 368	-10 380	-8 879	7 800	12 800	17 800	22 800	27 800
38	8	FINANCOVÁNÍ ("+" je další "dluh", "-" opak)	-1 821	14 540	-51 968	5 267	15 977	14 828	10 920	-10 000	-15 000	-20 000	-25 000	-30 000
39	ř.21+ř.35	Příjmy veškeré (včetně dluhů)	144 833	171 890	173 086	163 190	207 733	230 110	164 235	153 300	155 500	165 800	174 300	183 300
40	ř.30+ř.36+ř.37	Výdaje veškeré (včetně splátek a úspor)	144 833	171 890	173 086	163 190	207 733	230 110	164 235	153 300	155 500	165 800	174 300	183 300
41	ř.39-ř.40	Kontrolní saldo úplné (včetně financování)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42		Stav na bankovních účtech, vkladech a fondech (krátkodobý finanční majetek):	35 726	32 063	58 341	59 341	48 880	38 172	29 293	37 093	49 893	67 693	90 493	118 293
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	20 384	12 870	5 186	33 314	3 343	9 857	14 125	7 800	12 800	17 800	22 800	27 800
44	ř.1+ř.11+pol. 4112 a 4212	Dluhová základna	117 225	120 680	127 396	140 069	146 309	159 143	150 810	148 300	150 500	160 800	169 300	178 300
45	ř.36+leasing pol. 5178 +úroky pol. 5141	Dluhová služba	6 572	15 084	24 803	2 813	25 761	26 500	4 018	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200
46	ř.45/ř.44 *%	Ukazatel dluhové služby	5,61%	12,50%	19,47%	2,01%	17,61%	16,65%	2,66%	1,48%	1,46%	1,37%	1,30%	1,23%
47	rozvaha	Dlouhodobé úvěry a půjčky (splátne dlouhodobé závazky)	27 528	37 619	12 816	18 983	23 592	28 039	30 080	27 880	25 680	23 480	21 280	19 080
48	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	442	1 915	5 688	5 596	5 588	2 496	2 496	2 496	2 496	2 496	2 496	2 496
49	rozvaha	Stavby (účet 021)	106 985	106 185	107 069	111 196	117 007	132 830						
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)								7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
51	ř.34-ř.50	Zbývá po zahrnutí reprodukce majetku bez splátek dluhů (bez přijatých úvěrů, investičních dotací, kapitálových příjmů)								3 000	8 000	13 000	18 000	23 000

Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.)

POZ. Rozpis tří, případně seskupení položek je ekvivalentem "Z toho:"

**bez 511 Oprav *ve výhledu včetně oprav

DOPORUČENÝ ÚDAJ

STROP ZÚSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ

175 956 105 573 je 60%

tis. Kč

170 000

Zdroj: www.cityfinance.cz

Tabulka 9. Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu Kraslic

Střednědobý výhled rozpočtu										tis.Kč
ř.	Druhé třídění dle rozp. skladby	Údaj	2018	2019	2020 rozpočet (červen)	2021 výhled	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled
1	1	Daňové příjmy	115 186	125 161	119 653	114 300	116 500	126 800	135 300	144 300
11	2	Nedaňové příjmy	17 786	18 804	14 840	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000
16	3	Kapitálové příjmy	1 316	3 595	1 000	0	0	0	0	0
17	4	Přijaté dotace (transfery)	43 076	51 603	22 682	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery vč. hospodářské činnosti)	19 847	27 185	21 048	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	23 228	24 418	1 634	0	0	0	0	0
0	0	z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	13 338	15 178	16 317	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000
21	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	177 363	199 162	158 176	153 300	155 500	165 800	174 300	183 300
22	5	Běžné výdaje	123 715	134 792	137 398	143 300	140 500	145 800	149 300	153 300
29	6	Kapitálové výdaje	69 625	79 198	31 698	0	0	0	0	0
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	193 340	213 990	169 096	143 300	140 500	145 800	149 300	153 300
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-15 977	-14 828	-10 920	10 000	15 000	20 000	25 000	30 000
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	152 819	171 150	155 541	153 300	155 500	165 800	174 300	183 300
33	5	Běžné výdaje (provozní)*	123 715	134 792	137 398	143 300	140 500	145 800	149 300	153 300
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (POZOR, ve výhledu + opravy)	29 104	36 357	18 143	10 000	15 000	20 000	25 000	30 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	30 370	30 948	6 059	0	0	0	0	0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	25 761	26 500	4 018	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200
42		Stav na bankovních účtech, vkladech a fondech (krátkodobý finanční majetek):	48 880	38 172	29 293	37 093	49 893	67 693	90 493	118 293
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	3 343	9 857	14 125	7 800	12 800	17 800	22 800	27 800
47	rozvaha	Dlouhodobé úvěry a půjčky (splatné dlouhodobé závazky)	28 039	30 080	27 880	25 680	23 480	21 280	19 080	0
48	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	5 588	2 496	2 496	2 496	2 496	2 496	2 496	2 496
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)				7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
51	ř.34-ř.50	Zbývá po zahrnutí reprodukce majetku bez splátek dluhů (bez přijatých úvěrů, investičních dotací, kapitálových příjmů)				3 000	8 000	13 000	18 000	23 000
Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.)										
*ve výhledu včetně oprav										
DOPORUČENÝ ÚDAJ										tis. Kč
STROP ZŮSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ										170 000
175 955 105 573 je 60%										

Zdroj: www.cityfinance.cz

Příloha 2. Střednědobý výhled rozpočtu Kraslic – povinně zveřejňované informace**Tabulka 10. Informace podle zákona č. 250/2000 ke zveřejnění na úřední desce****Střednědobý výhled rozpočtu - informace podle zákona č. 250/2000 Sb.**

tis.Kč

Údaj	2021 výhled	2022 výhled	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled
PŘÍJMY CELKEM	153 300	155 500	165 800	174 300	183 300
VÝDAJE CELKEM	143 300	140 500	145 800	149 300	153 300
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	10 000	15 000	20 000	25 000	30 000
Dlouhodobé závazky (úvěry)	27 880	25 680	23 480	21 280	19 080
Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	2 496	2 496	2 496	2 496	2 496
Zbývá na cíle, včetně reprodukce majetku, po úhradě přijatých závazků (bez rezerv, přijatých úvěrů, investičních dotací a kapitálových příjmů)	7 800	12 800	17 800	22 800	27 800
Rezervy dle rozpočtu (verze únor) k 31.12.2020	29 293				

* finanční zdroje a potřeby dlouhodobě realizovaných záměrů (**Vypočte se = provozní saldo - splátky dluhů + opravy**)

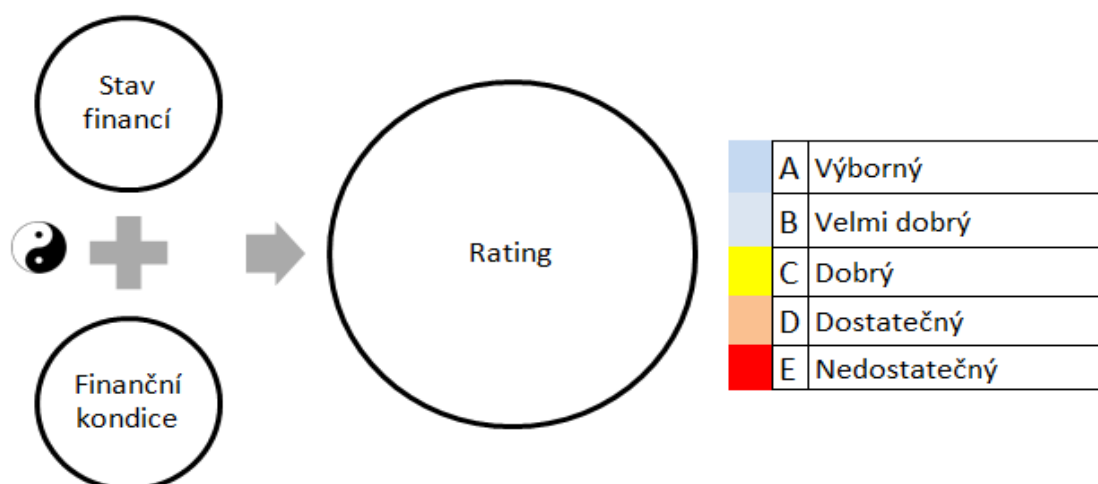
Příloha 3. Ekonomické hodnocení finančního zdraví (rating)

Předpokladem pro řízení financí s citem¹² je znalost stavu financí a finanční kondice. Rozhodující pro budoucnost je vývoj, stav, trendy a potenciál financí. Teprve se znalostí finančního zdraví lze smysluplně navrhnout **finanční strategii**.

Samospráva může získat ucelený pohled na finance pouze tehdy, má-li souhrnné informace v časové řadě a v souvislostech. Bez těchto svodných údajů se může stát, že se finance snadno vymknou kontrole. Zhodnotíme nyní celkový vývoj financí samosprávy. Poté vyvodíme srozumitelné a stručné závěry, které vyhodnotíme tím, že stanovíme rating financí samosprávy a SWOT analýzu.

Ekonomické hodnocení finančního zdraví (rating)

Obrázek 2: Podstata hodnocení finančního zdraví dle Cityfinance

Zdroj:

Luděk Tesař, www.cityfinance.cz

Použili jsme vlastní stupnici ekonomického hodnocení finančního zdraví samospráv, která je ojedinělá tím, že na rozdíl od stupnic jiných společností je zaměřená na praxi samosprávy. Současně hodnotíme stav financí a finanční kondici samosprávy. Hodnocení u ratingu je odstupňováno obdobně jako na vysokých školách na škále od A (výborný) až po E (nedostatečný).

Stav financí

Stav financí je finanční stavovou veličinou¹³ zobrazující aktuální stav finančních a účetních ukazatelů bez ohledu na finanční kondici subjektu.

¹² www.cityfinance.cz

¹³ Stavová veličina vycházející zejména ze stavu závazků, příjmů, výdajů, salda rozpočtu, provozního salda, pohledávek, rozložení aktiv, cash flow, finanční obnovy majetku...

Finanční kondice (síla)

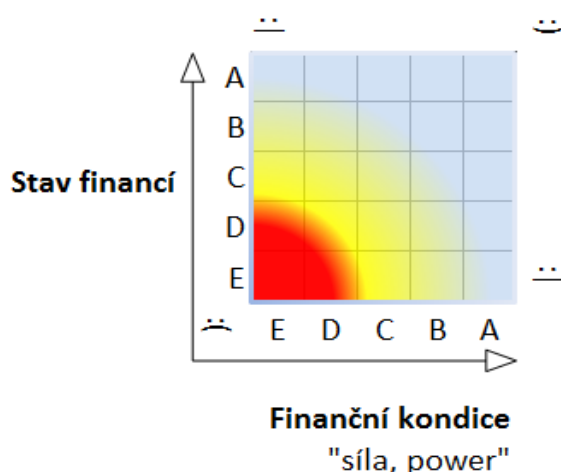
Finanční kondice zahrnuje finanční potenciál, tedy schopnost vytvářet finance bez ohledu na stav financí subjektu. Tento ukazatel je kondiční.¹⁴ Je stanoven s ohledem na „finanční velikost samosprávy“, myšleno finanční objemy, tedy běžné obraty na straně příjmů a výdajů.

Tabulka 11. Stupnice ekonomického hodnocení finančního zdraví (rating)

A	Výborný
B	Velmi dobrý
C	Dobrý
D	Dostatečný
E	Nedostatečný

Výsledkem hodnocení je zpracování do matice, kde pozice dle svislé osy znázorňuje stav financí a pozice dle základny vyhodnocuje finanční kondici (sílu). **Pozice města matici stanovuje výsledný rating**, říkáme mu „sluneční rating“ díky vzhledu výsledného znázornění.

Obrázek 3. Matice pro hodnocení finančního zdraví obcí dle Cityfinance

POZ. Škála známkování jako ve škole, město pak představuje symbol planetky (zde není).

Čím dále a výše od "slunce" se v matici planetka nachází, tím lepší finanční zdraví města.

© Ludek Tesař, Cityfinance, www.cityfinance.cz

Zjednodušeně lze říci, že čím blíže „žhnoucímu slunci“ se město/městys/obec nachází, tím více jsou její (jeho) finance v ohrožení a „zóna života“ je v modrých polích.

¹⁴ Kondiční veličina, tedy schopnost vytvářet finance a měnit stav financí, vyjadřuje finanční potenciál.

Příloha 4. Úvod do finančního hospodaření samosprávy

Při posuzování finanční kondice obce, městyse nebo města je nutné si uvědomit, že rozpočet je složen z příjmů a výdajů. Příjmy se dělí na ty, které se každoročně opakují (tzv. běžné příjmy), to jsou veškeré příjmy, vyjma kapitálových příjmů (prodejů majetku) a investičních dotací. Výdaje je možné dělit podobně. Výdaje, které obec/městys/město musí každý rok vynaložit na provoz (běžné nebo též provozní výdaje, paralela ke státnímu rozpočtu, kde se nazývají mandatorními a quasimandatorními výdaji). Běžné výdaje musí samospráva vydat ze zákona nebo jimi financuje své provozní aktivity (údržba města nebo obce, provoz příspěvkových organizací, organizačních složek, úřadu apod.). Rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji nazýváme **provozní saldo** (to jsou prostředky, které zbývají samosprávě po úhradě provozu z běžných příjmů k „volnému“ rozhodování). Vedle běžných výdajů existují také investice (kapitálové výdaje). Kapitálové výdaje jsou nárazové výdaje většinou na rozvoj a větší opravy. Rozdíl mezi veškerými příjmy a veškerými výdaji uskutečněnými od 1. ledna do 31. prosince daného roku (tzv. rozpočtového roku) se nazývá **saldo rozpočtu**. Provozní saldo rozpočtu je ale jiný a mnohem důležitější údaj než samotné saldo rozpočtu. Když totiž existuje deficitní rozpočet, znamená to, že obec/městys/město realizovalo daný rok více výdajů než příjmů, ale deficit může být pokryt z úspor z předchozích let, z dotací, které dorazí až následující rok, úvěrem apod. Avšak záporné provozní saldo může znamenat vážnou situaci, kdy obec/městys/město již nemá dostatek pravidelných příjmů na úhradu samotného provozu (běžných výdajů). To je obdobné, jako kdyby lidem doma nezbývalo daný rok dost peněz z výplaty na nájem a jiné výdaje chodu domácnosti.

Vážnější úvaha se však týká delší budoucnosti fungování samosprávy a správy veřejného majetku. Města a obce v běžných výdajích většinou nemají zahrnuty **výdaje na odpisy**¹⁵ a nevytváří na ně ani rezervy, a to je opravdu velmi vážný problém. Města, městyse a obce financují opravy a havárie většinou z běžného rozpočtu nahodile a nevytváří odpovídající finanční zdroje (rezervy, fondy) na obnovu svého majetku, včetně technologických celků tak, aby existoval dlouhodobý finanční **přehled (bilance) potřeby financí na opravy a investice a skutečně vynaložených prostředků**. Přesto často budují nový majetek, který opět vyvolá potřebu vytvářet další zdroje na další odpisy (opravy a modernizace takto vybudovaného majetku). Výsledkem je často roky vytvořený zbytečně velký objem zanedbaného či zastaralého obecního majetku (včetně infrastruktury), který již dobře neslouží svému účelu.

¹⁵ Odpisy = v prostředí samospráv zjednodušeně finance potřebné na obnovu dosavadního majetku.

Ideální by byl stav, kdyby rozpočet samosprávy pokryl z běžných příjmů základní provozní výdaje¹⁶ a obnova majetku byla řešena tvorbou finančních zdrojů na odpisy majetku a jejich čerpání, obdobně jako je tomu v podnikatelském sektoru.

Obrázek 4. Na čem závisí příjmy a výdaje samosprávy

PŘÍJMY	VÝDAJE
Počet obyvatel	Provoz
Počet žáků	Objem a stav majetku – údržba
Velikost katastru	Majetek udržitelný = odpisy alokovány do výdajů či fondu na obnovu majetku
Daň z nemovitostí	Ceny nakupovaných služeb a zboží – kvalita a kvantita, vývoj cen a spotřeby
Místní poplatky	Efektivita organizací a společností
Vlastní činnost	Smlouvy – ceny vs. dodávky
Podniky, pronájmy majetku atd.	Zaměstnanci – kvalita a produktivita, počty a růst mezd
Dotace	Správa dluhu - výše a ceny dluhů
Na výkon státní správy	Úřad a samospráva – lidé a efektivita jejich práce, efektivita procesů
Na provoz zařízení samosprávy	Investice
Investiční dotace	Politika rozvoje a řízení projektů
Počet zaměstnanců pracujících v katastru	Obnova majetku
Výnosy sdílených daní v ČR	Rozložení portfolia aktiv vč. kapitálu
Prodeje majetku	Náklady na dluhy – úroky a poplatky

Zdroj: www.cityfinance.cz

Zřejmé je, že **samospráva může efektivně řídit finance především skrze výdaje**. Proto stav a vývoj financí bude vždy záviset především na stavu příjmů daného vnější ekonomikou, počtu obyvatel, a hlavně na politice samosprávy na straně výdajů.

¹⁶ tzn. kladné provozní saldo.

Příloha 5. Výdaje - podrobný vývoj za posledních 5 let

Tabulka 12. Běžné výdaje Kraslic – odvětvové třídění v tis. Kč

Pododílí paragrafů (název)	2015	2016	2017	2018	2019	Změna 2016	Změna 2017	Změna 2018	Změna 2019	Suma změn	Index 2019/2 015	Odchylka	suma	suma kladných rozdílů	Suma záporných rozdílů
Komunální služby a územní rozvoj	17 814	24 908	29 307	29 624	30 275	7 094	4 399	317	651	12 461	170	2 801	131 929	12 461	0
Kultura	6 169	6 257	6 384	6 489	7 478	89	127	105	988	1 309	121	382	32 777	1 309	0
Rozvoj bydlení a bytové hospodářství	3 677	3 791	4 326	4 558	5 857	114	535	232	1 298	2 180	159	461	22 209	2 180	0
Ochrana přírody a krajiny	1 834	2 706	5 478	3 846	3 213	872	2 772	-1 632	-633	1 378	175	1 661	17 076	3 643	-2 265
Zastupitelské orgány a volby	1 842	2 092	2 166	3 046	3 007	250	74	880	-39	1 165	163	355	12 152	1 204	-39
Sociální služby v oblasti sociální péče	1 187	1 159	1 361	1 525	1 954	-28	202	164	430	768	165	163	7 186	795	-28
Zájmová činnost a rekreace	1 770	957	1 013	1 065	1 657	-813	57	52	592	-113	94	504	6 463	700	-813
Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání	893	723	746	689	1 576	-170	23	-57	887	683	176	419	4 628	910	-227
Nakládání s odpady	3 045	2	74	2	101	-3 043	72	-72	99	-2 944	3	1 333	3 224	171	-3 115
Ostatní činnosti	0	27	99	2 436	334	27	72	2 337	-2 101	334	#####	1 569	2 896	2 436	-2 101
Sport	507	532	595	608	652	25	63	13	44	146	129	19	2 894	146	0
Pozemní komunikace	117	46	116	778	619	-71	70	662	-158	503	531	320	1 675	732	-229
Ochrana památek a péče o kulturní dědictví a národní	274	350	400	274	245	77	50	-126	-29	-29	89	79	1 543	126	-155
Krizové řízení	188	374	570	187	216	186	195	-382	28	28	115	234	1 535	410	-382
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	42	43	142	387	802	1	99	246	415	761	1 933	156	1 415	761	0
Ostatní činnost ve zdravotnictví	131	111	111	391	412	-20	0	280	21	281	314	122	1 156	301	-20
Bezpečnost a veřejný pořádek	165	184	166	281	201	19	-19	116	-81	35	121	71	997	135	-99
Lesní hospodářství	335	213	196	87	87	-122	-17	-108	0	-248	26	54	917	0	-248
Ostatní činnost a nespecifikované výdaje	30	254	110	361	132	224	-144	251	-229	102	439	214	888	475	-373
Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc	231	95	196	202	120	-136	100	6	-82	-111	52	90	843	107	-217
Zahraniční pomoc a mezinárodní spolupráce (jinde ne	142	142	141	141	141	-1	0	0	0	-1	99	0	707	0	-1
Zemědělská a potravinářská činnost a rozvoj	341	32	90	58	36	-309	57	-32	-22	-305	11	139	557	57	-362
Odvádění a čištění odpadních vod	247	30	30	63	180	-217	0	32	117	-67	73	123	550	150	-217
Ambulantní péče	104	333	90	0,00	0,00	229	-243	-90	0	-104	0	171	527	229	-333
Ostatní činnost v oblasti bydlení, komunálních služeb	168	123	0,00	0,00	0,00	-45	-123	0	0	-168	0	50	292	0	-168
Správa v odvětví energetiky, průmyslu, stavebnictví, o	10	138	13	0	46	128	-125	-13	46	36	480	92	206	174	-138
Správa v ochraně životního prostředí	19	21	0	4	23	1	-21	4	19	4	120	14	66	24	-21
Ostatní činnost a nespecifikované výdaje v dopravě	0	3	0	7	25	2	-3	6	18	24	5 402	8	35	27	-3
Ochrana ovzduší a klimatu	0,00	0,00	0,00	0,00	35	0	0	0	35	35	#####	15	35	35	0
Voda v zemědělské krajině	0,00	0,00	0,00	0,00	20	0	0	0	20	20	#####	9	20	20	0
Sociální péče a pomoc manželství a rodinám	0	0,00	0,00	0,00	13	0	0	0	13	13	#####	6	13	13	0
Sociální péče a pomoc dětem a mládeži	10	0,00	0	0,00	0,00	-10	0	0	0	-10	0	4	10	0	-10
Ochrana obyvatelstva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#####	0	0	0	0

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Tabulka 13. Investice Kraslic – odvětvové třídění v tis. Kč

Pododílí paragrafů (název)	2015	2016	2017	2018	2019	Změna 2016	Změna 2017	Změna 2018	Změna 2019	Odchylka	suma
Předškolní a základní vzdělávání	11 500	4 889	13 945	15 466	31 558	-6 611	9 056	1 521	16 092	8 462	77 357
Pozemní komunikace	2 885	4 820	12 147	30 378	10 903	1 935	7 327	18 231	-19 475	13 721	61 132
Komunální služby a územní rozvoj	28 490	4 001	5 939	8 963	3 727	-24 489	1 938	3 024	-5 236	11 031	51 120
Regionální a místní správa	2 058	145	1 451	2 657	15 759	-1 913	1 305	1 207	13 101	5 735	22 071
Ostatní činnosti v záležitostech kultury, církví a sdělov	11 812	107	10	132	1 457	-11 705	-98	123	1 325	5 291	13 518
Odvádění a čištění odpadních vod	47	208	318	4 974	5 659	160	111	4 655	686	1 891	11 207
Rozvoj bydlení a bytové hospodářství	491	275	3 072	1 754	3 288	-216	2 797	-1 318	1 534	1 582	8 880
Zájmová činnost a rekreace	2 802	139	137	2 730	856	-2 663	-2	2 593	-1 874	2 023	6 663
Ochrana přírody a krajiny	0,00	234	2 410	135	0,00	234	2 176	-2 274	-135	1 580	2 779
Vodní toky a vodohospodářská díla	80	0,00	89	82	2 495	-80	89	-6	2 413	1 046	2 746
Sport	408	270	365	431	1 119	-138	94	67	688	308	2 594
Požární ochrana	81	587	150	1 095	518	506	-437	945	-577	637	2 431
Ambulantní péče	44	20	2 250	0,00	0,00	-24	2 230	-2 250	0	1 584	2 314
Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání	242	573	250	0,00	306	331	-323	-250	306	304	1 371
Nakládání s odpady	345	603	243	0	44	258	-359	-243	44	242	1 235
Ochrana památek a péče o kulturní dědictví a národní	230	160	316	36	258	-70	156	-280	222	198	1 000
Bezpečnost a veřejný pořádek	0,00	0,00	127	490	101	0	127	363	-389	273	718
Ochrana ovzduší a klimatu	0,00	0,00	0,00	0,00	658	0	0	0	658	285	658
Ostatní činnost a nespecifikované výdaje	204	0,00	49	261	141	-204	49	212	-120	160	655
Sociální služby v oblasti sociální péče	317	0,00	0,00	0,00	311	-317	0	0	311	222	628
Pitná voda	0,00	0,00	0	40	40	0	0	40	0	17	80
Ostatní činnost ve zdravotnictví	0,00	15	60	0,00	0,00	15	45	-60	0	38	75
Ostatní činnosti související se službami pro obyvatele	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Seznam tabulek a grafů

Obrázky

OBRÁZEK 1. RATING - HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ KRASLIC	28
OBRÁZEK 2: PODSTATA HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ DLE CITYFINANCE.....	44
OBRÁZEK 3. MATICE PRO HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ OBCÍ DLE CITYFINANCE.....	45
OBRÁZEK 4. NA ČEM ZÁVISÍ PŘÍJMY A VÝDAJE SAMOSPRÁVY.....	47

Tabulky

TABULKA 1. VÝVOJ POČTU OBYVATEL, ŽÁKŮ A ZAMĚSTNANCŮ PRACUJÍCÍCH V KATASTRU KRASLIC S VYBRANÝMI DOPADY DO DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ	5
TABULKA 2. VÝVOJ VYBRANÝCH UKAZATELŮ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ KRASLIC.....	7
TABULKA 3. PODROBNÝ VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ KRASLIC.....	12
TABULKA 4. VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA KRASLIC.....	21
TABULKA 5. SWOT ANALÝZA FINANČNÍ MĚSTA (ŘAZENO DLE VÝZNAMU SESTUPNĚ)	29
TABULKA 6. VÝHLED PROVOZNÍHO SALDA KRASLIC.....	37
TABULKA 7. PODROBNÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU KRASLIC	40
TABULKA 8. PODROBNÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU KRASLIC S POHLEDEM NA FINANCE OD R. 2014	41
TABULKA 9. KUMULOVANÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU KRASLIC.....	42
TABULKA 10. INFORMACE PODLE ZÁKONA Č. 250/2000 KE ZVEŘEJNĚNÍ NA ÚŘEDNÍ DESCE	43
TABULKA 11. STUPNICE EKONOMICKÉHO HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ (RATING)	45
TABULKA 12. BĚŽNÉ VÝDAJE KRASLIC – ODVĚTVOVÉ TRÍDĚNÍ V TIS. KČ.....	48
TABULKA 13. INVESTICE KRASLIC – ODVĚTVOVÉ TRÍDĚNÍ V TIS. KČ	48

Grafy

GRAF 1. VÝVOJ POČTU OBYVATEL, ŽÁKŮ A ZAMĚSTNANCŮ V KATASTRU KRASLIC	4
GRAF 2. ORIENTAČNÍ VÝVOJ SUMY DLE KRITÉRIA POČTU ŽÁKŮ V ROZPOČTOVÉM URČENÍ DANÍ PRO KRASLICÍCH	6
GRAF 3. ZMĚNY POČTU OBYVATEL, ZAMĚSTNANCŮ A ŽÁKŮ V KRASLICÍCH	6
GRAF 4. VÝVOJ SALDA ROZPOČTU KRASLIC	8
GRAF 5. VÝVOJ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ KRASLIC	8
GRAF 6. VÝVOJ STRUKTURY PŘÍJMŮ KRASLIC.....	9
GRAF 7. VÝVOJ NEDAŇOVÝCH PŘÍJMŮ KRASLIC V TIS. KČ.....	10
GRAF 8: VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ KRASLIC V TIS. KČ	10
GRAF 9: VÝVOJ ZMĚN A STRUKTURY DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ KRASLIC.....	11
GRAF 10: VÝVOJ MIMOŘÁDNÝCH PŘÍJMŮ KRASLIC.....	13
GRAF 11. MIMOŘÁDNÉ PŘÍJMY A INVESTICE KRASLIC	13
GRAF 12. INVESTICE A JEJICH KRYTÍ Z DOTACÍ A VLASTNÍCH ZDROJŮ KRASLIC.....	14
GRAF 13. VÝVOJ STRUKTURY VÝDAJŮ KRASLIC A FINANČNÍ SCHOPNOST UDRŽOVAT DOSAVADNÍ MAJETEK	15
GRAF 14. VÝVOJ VYBRANÝCH BĚŽNÝCH VÝDAJŮ KRASLIC	16
GRAF 15. PROVOZNÍ VÝDAJE, OPRAVY A BĚŽNÉ PŘÍJMY KRASLIC	17
GRAF 16. SUMA NEJVYŠŠÍCH BĚŽNÝCH VÝDAJŮ KRASLIC ZA UPLYNULÝCH 5 LET	17
GRAF 17. NEJVYŠŠÍ RŮST BĚŽNÝCH VÝDAJŮ KRASLIC ZA UPLYNULÝCH 5 LET.....	18
GRAF 18. SUMA KAPITÁLOVÝCH VÝDAJŮ KRASLIC ZA UPLYNULÝCH 5 LET	18
GRAF 19. VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA KRASLIC.....	19
GRAF 20. VÝVOJ PROVOZNÍHO HOSPODAŘENÍ KRASLIC	20
GRAF 21. VÝVOJ ZÁTĚŽE PROVOZNÍHO SALDA SPLÁTKAMI DLUHŮ KRASLIC.....	20
GRAF 22. POROVNÁNÍ VÝVOJE PROVOZNÍHO SALDA KRASLIC S PRŮMĚREM V ČR.....	21
GRAF 23. FINANCOVÁNÍ OBNOVY A BUDOVNÍ MAJETKU KRASLIC V TIS. KČ.....	22
GRAF 24. VÝVOJ FINANČNÍ KONDICE KRASLIC	23
GRAF 25. CELKOVÝ FINANČNÍ PROSTOR KRASLIC V ROCE 2019	24
GRAF 26. VÝVOJ OKAMŽITÉHO FINANČNÍHO POTENCIÁLU KRASLIC	24
GRAF 27: STAVY NA BANKOVNÍCH ÚČTECH VS. OPRAVY A INVESTICE KRASLIC	25
GRAF 28: STAVY NA BANKOVNÍCH ÚČTECH A PROVOZNÍ SALDO KRASLIC.....	25
GRAF 29. VÝVOJ FINANČNÍCH REZERV KRASLIC, VČETNĚ ROZPOČTU 2020	26
GRAF 30. VÝVOJ ÚVĚŘŮ A SPLÁTEK DLOUHODOBÝCH ÚVĚŘŮ KRASLIC	26
GRAF 31. VÝVOJ DLOUHODOBÝCH POHLEDÁVEK KRASLIC	27
GRAF 32. GRAFICKÉ VYJÁDRĚNÍ FINANČNÍCH MOŽNOSTÍ KRASLIC NA OBDOBÍ 2021 AŽ 2025 PO ÚHRADĚ PROVOZU BEZ PŘIJATÝCH INVESTIČNÍCH DOTACÍ A KAPITÁLOVÝCH PŘÍJMŮ V MIL. KČ.....	33
GRAF 33. ZOBRAZENÍ VYBRANÝCH UKAZATELŮ STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU KRASLIC	36
GRAF 34. VÝHLED FINANČNÍHO KRYTÍ BĚŽNÉHO PROVOZU KRASLIC	36
GRAF 35: VÝHLED PROVOZNÍHO SALDA KRASLIC PO ZAHRNUTÍ SPLÁTEK DLUHŮ	37
GRAF 36. DLOUHODOBÝ POHLED NA VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA KRASLIC	38

Kontakt na zpracovatele

Ing. Luděk Tesař

www.cityfinance.cz

M: 602 690 061

F: 257 199 615

E: ludek.tesar@cityfinance.cz

tesar@cityfinance.cz

sekretariat@cityfinance.cz

IČO: 74372246

DIČ: CZ7403252780

ČÚ: 35-8828820267/0100

Živnost vedena u MČ Praha 5

Datová schránka: bi8jbh

Adresa:

Nad Horou 352

252 07 Štěchovice Praha-západ

Profesní profil zpracovatele

Ekonom specializující se od roku 1998 na města a obce s dlouholetou zkušeností z MF ČR, ÚV ČR a podnikatelského sektoru. Spoluautor zákona o rozpočtovém určení daní, poradce bývalého místopředsedy vlády a ministra financí Bohuslava Sobotky, bývalý kancléř hejtmána Pardubického kraje Michala Rabase, spoluzakladatel značky Regionservis a zakladatel značky Cityfinance. Zkušenosti dle licence ČNB ze zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Tvůrce systému financování obnovy majetku obcí, zkušený ve standardech řízení kvality ISO, CAF¹⁷ a EFQM¹⁸, strategickém a projektovém řízení s osvědčením dle mezinárodních standardů IPMA¹⁹. Pořadatel tradiční úspěšné konference Rozpočet a finanční vize měst a obcí, na které vystupují ekonomické kapacity ČR, např. viceguvernéři a ředitelé z ČNB, předsedkyně ČSÚ, hlavní ekonom KB, náměstci a ředitelé z MF ČR a další osobnosti finančního světa. Zastával funkce od referenta, analytika, ředitele odboru, přes vrchního vládního radu, poradce ministra a místopředsedy vlády až po projekt partnera, jednatele. Je autorem velkého množství odborných článků, řadu let byl korektorem časopisu Daně a právo v praxi a je nezávislým poradce mnoha úspěšných měst a obcí v ČR. Reference a další informace naleznete na www.cityfinance.cz

¹⁷ Společný sebehodnotící rámec (Common Assessment Framework)

¹⁸ EFQM (European Foundation for Quality Management).

¹⁹ International Project Management Association (IPMA) je nadnárodní sdružení projektových manažerů.